

เรื่องสั้นในพม่า

แอนนา อัลลิสต์

เรื่องสั้นของพม่าที่แปลเป็นภาษาอังกฤษซึ่งมีจำนวนน้อยนิด ไม่สามารถสื่อให้เห็นถึงปริมาณและความหลากหลายของเรื่องราวที่ตีพิมพ์ในพม่า ทุกวันนี้ได้ เรื่องสั้นเป็นวรรณกรรมที่ได้รับความนิยมและมีความสำคัญมากที่สุด เรื่องสั้นได้รับการเผยแพร่ต่อสาธารณชนเป็นครั้งแรกผ่านทางนิตยสารรายเดือนจำนวนมากโดยสำนักพิมพ์ต่างๆ ที่มีความสนใจที่หลากหลาย เช่น วรรณคดี กลอน ภาพยนตร์ กีฬา ธุรกิจ และศาสนา ภายหลังเรื่องสั้นเหล่านี้ได้รับการอนุรักษ์ไว้ให้ชนรุ่นหลัง และถูกนำไปศึกษาอย่างจริงจังโดยการตีพิมพ์ใหม่เป็นหนังสือชุด ซึ่งในบางครั้งผู้เขียนอาจคัดเลือกตีพิมพ์เฉพาะผลงานของตน และบางทีเรื่องสั้นก็ถูกรวบรวมเป็นผลงานประจำปี หรือเป็นการคัดเลือกจากผลงานของนักเขียนผู้ชนะรางวัล ตัวอย่างของแนวโน้มทางวรรณกรรมที่สำคัญนี้ได้แก่หนังสือชุด Reader's Choice (Khan-za-thu- akyaik) ที่เริ่มตีพิมพ์ในปี ค.ศ.1996

เราสามารถเข้าใจเรื่องสั้นได้มากขึ้นจากผลงานการตีพิมพ์ในปี 1999 ของ Aung Thin ที่มีชื่อว่า My Favorite Short Story ซึ่งเขาได้รวบรวมผลงาน

ที่ตนเองเขียนเป็นรายเดือนในระหว่างปี 1983 ถึง 1985 แล้วนำมาตีพิมพ์ในนิตยสาร Thabin (1999) Aung Thin ได้สัญญากับ Chit U Nyo บรรณาธิการของนิตยสารที่เพิ่งก่อตั้งนี้ว่า เขาจะทำการสำรวจเรื่องสั้นในทุกๆ เดือน และจะคัดเลือกพร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบ เขาเริ่มต้นเขียนบทความครั้งแรกในเดือนตุลาคม ปี ค.ศ.1983 โดยเริ่มจากการคัดเลือกเรื่องสั้นจากนิตยสาร 15 เล่ม และไม่ได้รวมผลงานแปลเข้าไปด้วยแต่อย่างใด ผลปรากฏว่า มีเรื่องสั้นเพียง 4-5 เรื่องจาก 81 เรื่องเท่านั้นที่ควรค่าแก่การศึกษามากขึ้น 2 เดือนต่อมา Aung Thin ได้เพิ่มนิตยสารที่เขาสำรวจอีก 3 เล่ม ทำให้มีจำนวนเรื่องสั้นที่เขาต้องอ่านทั้งสิ้น 90 เรื่อง เมื่อถึงเดือนตุลาคม ปี ค.ศ.1985 ซึ่งเป็นตอนที่เขาล้มเลิกงานเขียนรายเดือนที่ต้องทุ่มเทกำลังอย่างมากขึ้นนี้ เขากำลังอ่านนิตยสารจำนวน 20 เล่ม ซึ่งมีจำนวนเรื่องสั้นรวมกันกว่า 100 เรื่อง

ด้วยเรื่องสั้นจำนวนดังกล่าวนี้ ทำให้เราเข้าใจได้อย่างชัดเจนว่า ในช่วงทศวรรษ 1980 เรื่องสั้นได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก และนักวิจารณ์วรรณกรรมหรือนักประวัติศาสตร์โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ไม่ใช่ชาวพม่ามีพื้นที่มหาศาลให้ศึกษาและอาจจะทำให้ได้ตระหนักว่าพวกเขาได้พลาดที่จะศึกษาเหล่านักเขียนที่ทรงคุณค่าบางท่านไป เรื่องสั้นจำนวนมากนี้ ชี้ให้เห็นถึงปัญหาสำหรับผู้คัดเลือกผลงานตัวอย่างมาเป็นสื่อการสอนหรืองานแปลด้วยเช่นกัน

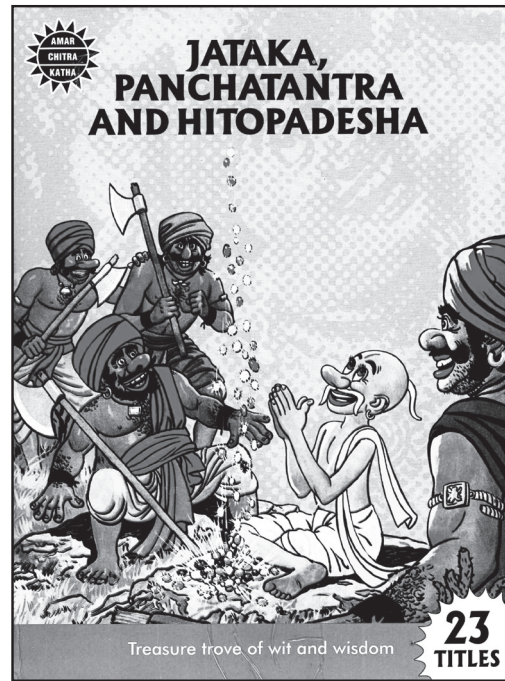
Aung Thin

คณะกรรมการกลั่นกรองสื่อ (The Press Scrutiny Board-PBS) และการเซ็นเซอร์

ก่อนที่จะเริ่มศึกษางานเขียนของทั้งศตวรรษ เราควรทำความเข้าใจก่อนว่า ตั้งแต่ในช่วงประมาณ ปี ค.ศ.1964 เหล่านักเขียนได้เริ่มประสบกับการเปลี่ยนแปลงในโลกแห่งสื่อสิ่งพิมพ์ อันเนื่องมาจากระบบการปกครองโดยทหารได้ก่อตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองสื่อซึ่งทำหน้าที่ควบคุมและกลั่นกรองสื่อสิ่งพิมพ์ทั้งหมด นั้นหมายความว่าในช่วงเวลา 40 ปี ที่ผ่านมานักเขียนชาวพม่าไม่ได้มีอิสระในการเขียนเหมือนกับผู้เขียนส่วนใหญ่ที่อยู่ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย ดังจะเห็นได้จากคำกล่าวของนักเขียนชาวพม่าท่านหนึ่งที่ว่า “นักเขียน กวี นักวาดภาพ และนักเขียนการ์ตูนทุกคนทำงานด้วยความกลัวที่ว่าผลงานของตนจะไม่ผ่านการเซ็นเซอร์ ผลงานศิลปะทุกๆ ชิ้นที่สร้างสรรค์อย่างอิสระอาจตกเป็นเหยื่อของกองเซ็นเซอร์ได้”

สำหรับนักเขียนบางท่านนั้น ความท้าทายในการตีพิมพ์ผลงานอาจเป็นแรงผลักดันกระตุ้นให้เกิดความคิดที่สร้างสรรค์และเรียบแหลมยิ่งขึ้น แต่ในขณะเดียวกัน ความท้าทายดังกล่าวก็ทำให้ให้นักเขียนบางท่านหมดกำลังใจด้วยเช่นกัน ด้วยเหตุนี้ นักเขียนจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับปรุงผลงานให้สอดคล้องกับข้อจำกัดและอำนาจเบ็ดเสร็จของกองเซ็นเซอร์ในแนวทางที่ต่างกันไป เช่น การกลั่นกรองด้วยตนเองและการหลีกเลี่ยงที่จะเขียนหัวข้อที่ไม่ได้รับอนุญาตให้เขียน การไม่เขียนผลงานต้นฉบับแต่เลือกที่จะสร้างผลงานแปลจำนวนมากแทนการทดสอบขอบเขตการยอมรับของกองเซ็นเซอร์และเตรียมใจว่าผลงานอาจจะถูกสั่งห้ามตีพิมพ์ การใช้แนวทางการเขียนแบบล้อเลียน อุปลักษณ์ อุปมานิต์ และการเขียน “แนวทางใหม่” ในเชิงอุปมาอุปไมย (ซึ่งเรียกในภาษาพม่าว่า han-thit) หรือแม้แต่การล้อเลียนที่จะสร้างสรรค์ผลงานต่อไป

(Allot 1993; Smith 1991) อย่างไรก็ตาม การศึกษาประเด็นดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นว่า การเซ็นเซอร์นั้นไม่ได้ทำให้กระแสแห่งการเขียนเรื่องสั้นของชาวพม่าถึงกับแห้งเหือดแต่อย่างใด หากแต่อาจส่งผลกระทบต่อลักษณะของการเขียนเพียงเท่านั้น

เรื่องสั้นในระยะเริ่มแรก

วรรณคดีพม่าอุดมไปด้วยนิทานและเรื่องราวต่างๆ ทุกประเภท มีทั้งนิทานชาดก มหาकाพย์รามายณะ และนิทานพื้นบ้านของอินเดียที่ชื่อ Hitopadesha รวมไปถึงนิทานพื้นบ้านและนิทานที่ได้รับการอนุญาตจำนวนมากซึ่งมักจะเกี่ยวข้องกับเด็กๆ ที่พ่อแม่หรือผู้ใหญ่แต่งไว้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติตน สาเหตุที่ประเทศพม่าอุดมไปด้วยวรรณกรรมต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิทานพื้นบ้านนั้นมาจากชนกลุ่มน้อยที่มีความหลากหลายซึ่งต่างมีประเพณีและเรื่องราวเป็นของตัวเอง มีเรื่องราวประเภทนี้จำนวนมากที่แปลเป็นภาษาพม่าและถูกรวบรวมโดย Ludu U Hla (Allot 1997) หลังจากนั้น Gerry Abbott และภรรยาของเขา Khin Thant Han ก็ได้ตีพิมพ์ผลงานแปลในฉบับภาษาอังกฤษชุดใหม่ โดย

ใช้นิทานพื้นบ้านจากทุกๆ ที่ในสหภาพพม่าราว 100 เรื่อง เป็นผลงานต้นฉบับ

ตลอดช่วงเวลาของการปกครองในระบอบกษัตริย์ จนถึงปี ค.ศ.1886 ซึ่งเป็นช่วงที่พม่าตกอยู่ภายใต้ การปกครองของประเทศอังกฤษ จวบจนถึงช่วงต้น ของศตวรรษที่ 20 โคลงกลอนเป็นที่นิยมในงานเขียน ประเภทวรรณกรรมจินตนาการ งานเขียนประเภท เรื่องสั้นนั้นยังไม่มีปรากฏจนกระทั่งหลังจากที่นิยาย เรื่องแรกได้รับการตีพิมพ์ในปี ค.ศ.1904 และจน กระทั่งมีการก่อตั้งหนังสือพิมพ์และนิตยสารพม่า ในราวปี ค.ศ.1917 (Allot 1982) ในบรรดาเรื่องแต่ง ในยุคแรกนี้เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวน เล่าถึงความกล้าหาญของ Maung San Sha นักสืบ เซอร์ลีโอคโฮล์มส์ในแบบฉบับพม่า โดยผู้แต่งนั้น ไม่ได้เป็นที่เปิดเผยเนื่องจากอาชีพนักเขียนเรื่องแต่ง ยังไม่ได้รับการยกย่องเท่าไรนัก อย่างไรก็ตามไม่นานนัก นักสืบ Maung San Sha ก็กลายเป็นที่รู้จัก ในประเทศพม่าพอๆ กับเซอร์ลีโอคโฮล์มส์ และ Shwe U-daung ก็ได้เปิดเผยตนเองในฐานะผู้แต่ง วรรณกรรมร้อยแก้วสมัยใหม่ของพม่าได้รับ คุณประโยชน์จาก Shwe U-daung เป็นอย่างมาก เนื่องจากนับตั้งแต่ปี ค.ศ.1917 จวบจนถึงวาระ สุดท้ายของเขาใน ปี ค.ศ.1973 Shwe U-daung ได้ปรับแต่งหรือแปลวรรณกรรมตะวันตกที่ได้รับ ความนิยมจำนวนมากด้วยทักษะชั้นยอดทำให้ได้ ผลงานที่เข้ากับรสนิยมนักอ่านชาวพม่า

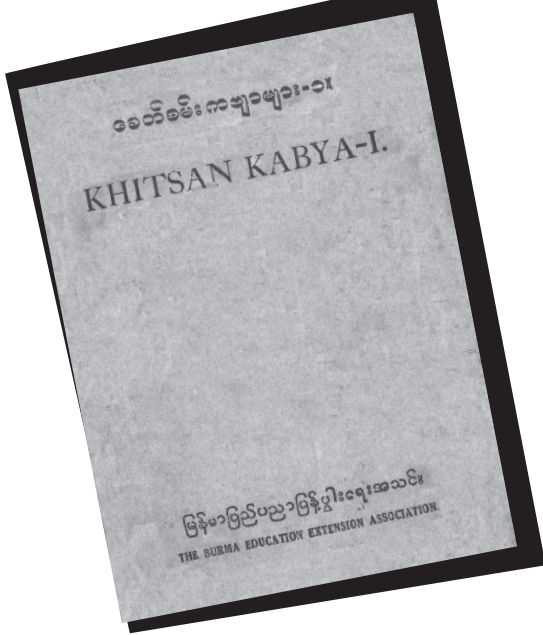
เมื่อถึงปี ค.ศ.1920 เรื่องสั้นก็ได้รับการยกย่อง ในฐานะประเภทของงานเขียนเรื่องแต่งยอดนิยม ใน เดือนกันยายนปีนี้เอง นิตยสารรายเดือนในยุคก่อน สงครามที่ชื่อว่า Dagon ได้ถูกก่อตั้งและกลายเป็น ต้นแบบของผู้ที่สนใจ นอกเหนือไปจากเรื่องสั้นที่มี ให้พบเห็นแล้ว นิตยสารดังกล่าวยังประกอบไปด้วย ส่วนต่างๆ มากมาย อาทิเช่นภาพยนตร์และหนังสือ ครอบคลุม เหตุการณ์ปัจจุบัน บทกวีคลาสสิกและ

สมัยใหม่ และในฉบับหลังๆ ก็มีผลงานของนักเขียน ที่เป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยย่างกุ้งด้วย เนื่องจาก ชื่อเสียงและอิทธิพลของเหล่าบรรณานิการนิตยสาร ซึ่งในช่วงต้นนั้นดูแลโดย Thakhin Kodaw Hmaing และต่อมาเป็น Leh-di Pandita U Maung Gyi ทำหน้าที่แทน ทำให้นักเขียนรุ่นใหม่มากมายที่มีความกระตือรือร้นสนใจมาร่วมงาน และทำให้นิตยสาร ดังกล่าวกลายเป็นหนึ่งในแรงผลักดันสำคัญที่นำไปสู่ การประท้วงของกลุ่มชาตินิยม นิตยสารเล่มนี้ถูกปรับ เป็นเงินจำนวนมหาศาลหลายครั้งด้วยเหตุที่เผยแพร่ เนื้อหาต่อต้านรัฐบาล ก่อนที่จะถูกระงับการตีพิมพ์ ปี ค.ศ.1941

ขบวนการ Khit-san และเรื่องสั้นสมัยใหม่

ปี ค.ศ.1920 เป็นปีที่มีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้น นั่นคือการก่อตั้งมหาวิทยาลัยย่างกุ้งซึ่งเปิดสอน วิชาภาษาบาลีและได้มีการจัดการเรียนการสอน วรรณคดีพม่าเป็นครั้งแรก ภายใต้การกำกับดูแล ของศาสตราจารย์ Pe Maung Tin โดยมีเป้าหมาย ในการสร้างนักเขียนรุ่นใหม่ในช่วงทศวรรษ 1930 ซึ่งรู้จักกันในนาม Khit-san นักเขียนกลุ่มนี้ให้ ความสนใจอย่างจริงจังในเรื่องแนวทางการพัฒนา เรื่องแต่งในพม่า

ในขณะเดียวกัน นักเขียนที่ชื่อ P.Monin (1883-1940) ก็กำลังพัฒนาสิ่งตีพิมพ์แบบใหม่ เป็นหนังสือเล่มเล็ก ราคาราวๆ 4 แอนนา ซึ่งตีพิมพ์ เรื่องสั้นขนาดยาวหรือนิยายขนาดสั้น งานเขียน ชนิดนี้เริ่มเป็นที่นิยมกว่านิยายขนาดปกติ ซึ่งอาจเป็น เพราะราคาที่ถูกลงกว่า P.Monin เป็นนักคิดอิสระที่ ไม่เหมือนใคร เขามีความคิดว่าแนวคิดแบบดั้งเดิม นั้นขัดขวางความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจอยู่ นอกจากนี้ เขายังมีส่วนช่วยในการเปลี่ยนแปลงมุมมองเกี่ยวกับ เรื่องแต่งของพม่าเป็นอย่างมากอีกด้วย P.Monin เล่าเรียนจากชาวคาทอลิกและอาจารย์สอนภาษา

ละตินและภาษาอังกฤษ เขาออกจากงานในโรงเรียนสอนศาสนาแล้วหันกลับไปดำเนินชีวิตทางโลกโดยการเดินทางไปกับคณะแสดง ซึ่งทำให้เขาได้มีโอกาสเที่ยวเล่น สอนหนังสือ อ่านหนังสือและเขียนหนังสือ เขาได้เขียนผลงานมากมายเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองเพื่อความสำเร็จในชีวิต ซึ่งเรียกเป็นภาษาพม่าว่า tet-kyan ผลงานดังกล่าวยังคงตีพิมพ์และขายในร้านในช่วงต้นศตวรรษที่ 21 เขาเป็นนักเล่าเรื่องที่เปี่ยมไปด้วยพรสวรรค์ ซึ่งเริ่มสร้างสรรค์ผลงานโดยได้รับแรงบันดาลใจจากนิยายยุควิกตอเรียร่วมสมัยแล้วแปรเปลี่ยนเป็นการพัฒนาแก่นเรื่องแบบพม่าที่ไม่ซ้ำใคร เรื่องสั้นของเขาหลายเรื่องยังได้รับการตีพิมพ์ในนิตยสาร Dagon ด้วย (Thant Htut & Thaw Kaung 2003, 3)

แม้ว่าเรื่องสั้นจำนวนมากในช่วงต้นนี้จะเกี่ยวข้องกับความรักและความปรองดองของความรักในหนุ่มสาว แต่ก็มีเรื่องสั้นอยู่ไม่น้อยเช่นกันที่สื่อให้เห็นถึงความคับข้องใจของกลุ่มชาตินิยมรุ่นใหม่ ในช่วงปลายทศวรรษ 1930 เรื่องราวเกี่ยวกับความรักที่เป็นที่นิยม เริ่มแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ เรื่องราวที่เกี่ยวกับความสำเร็จ และเรื่องราวในเชิงชาตินิยม เรื่องราวประเภทแรกจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับความพยายามที่นำไปสู่ประสบความสำเร็จ มักเล่าเรื่องเกี่ยวกับชายชนบทที่อยู่ทางพม่าตอนบน ประสบความสำเร็จ และได้แต่งงานกับผู้หญิงรวยจากพม่าตอนล่าง

แนวทางการเขียนดังกล่าวนี้ บางส่วนได้รับอิทธิพลมาจากการเขียนของ P.Monin และบางส่วนก็มาจากผลงานของ Yan Aung ที่ชื่อ “Anyatha-gale” (Young Lad from Up-Country) ซึ่งเขียนในปี ค.ศ.1938 เรื่องราวประเภทที่สองที่ได้รับการพัฒนาไปพร้อมๆ กับประเภทแรก มีลักษณะต่อต้านลัทธิล่าอาณานิคมอย่างเปิดเผยมากกว่า ซึ่งงานเขียนของ Maha Swe ก็ถูกรวมไว้ในงานเขียนกลุ่มนี้ด้วยเช่นกัน แนวคิดของกลุ่มชาตินิยมที่ว่า การจะได้มาซึ่งอิสรภาพจากประเทศอังกฤษนั้น จำเป็นต้องใช้ความรุนแรงเพียงเท่านั้น ได้รับการสะท้อนให้เห็นผ่านทางเรื่องราวของโจรมะใจรักชาตินาม Robber Thet-pyin ซึ่งเปรียบได้กับโรบินฮู้ดของชาวพม่า เนื้อหากล่าวถึงวีรกรรมของ Robber Thet-pyin ที่ปล้นเครื่องประดับเพชรพลอย ซึ่งกำลังจะถูกนำออกจากประเทศโดยชาวต่างชาติ ด้วยเนื้อเรื่องแนวผจญภัยที่มีแนวคิดรักชาติอย่างห้าวหาญ ประกอบกับลักษณะของการคุกคามแบบก่อการร้าย ทำให้เรื่องดังกล่าวนี้ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก ตั้งแต่ปี ค.ศ.1934 เป็นต้นไป การเขียนและการอ่านเรื่องแต่งสมัยใหม่กลายเป็นวิธีการแสดงออกถึงการต่อต้านผู้มีอำนาจของคนรุ่นใหม่ และนับเป็นส่วนหนึ่งของการต่อสู้ระดับชาติต่อสถานะที่ตกอยู่ใต้อาณานิคม

อย่างไรก็ตาม เรื่องราวที่ได้รับความนิยมสองประเภทนี้ ไม่ได้ถูกนำมาศึกษาหรือแปลในฐานะสาเหตุของการพัฒนาวรรณกรรมพม่า งานเขียนที่มีความสำคัญมากกว่า คือ ผลงานของบัณฑิตหนุ่มสาวในสาขาวรรณคดีพม่าจากมหาวิทยาลัยย่างกุ้ง ซึ่งเริ่มต้นงานเขียนกันในช่วงทศวรรษ 1930 และมีการตีพิมพ์ผลงานครั้งแรกในหนังสือที่ชื่อ Gandawalaka (The World of Books) ซึ่งได้รับการตีพิมพ์ภายหลังในปี ค.ศ.1934 เป็นหนังสือชุดที่ใช้ชื่อว่า Khit-san Pon-byin-mya (Experiment Tales) โดยมีศาสตราจารย์ Pe Maung Tin ซึ่งเป็นอาจารย์ของพวกเขาเป็น

บรรณาธิการ J.S. Furnivall ได้ก่อตั้งวารสารที่มีชื่อว่า The World of Books ในปี ค.ศ.1925 โดยมีการเพิ่มชื่อเรื่องที่เป็นภาษาพม่าในปี ค.ศ.1928 และเปลี่ยนมาใช้ชื่อที่เป็นภาษาพม่าเท่านั้น ในปีค.ศ.1930 แม้ว่านิตยสารดังกล่าวนี้จะมีการตีพิมพ์เพียง 500 เล่มต่อเดือน แต่ก็มีอิทธิพลเป็นอย่างมากต่อการพัฒนาเรื่องสั้นสมัยใหม่ ด้วยอิทธิพลจากการศึกษาวรรณกรรมพม่าและวรรณกรรมอังกฤษในมหาวิทยาลัย ทำให้เหล่าบัณฑิตหนุ่มสาวมีความตระหนักถึงกลวิธีในการเขียนมากขึ้น มีความต้องการที่จะสร้างผลงานที่ต่างไปจากแนวดั้งเดิมซึ่งใช้คำหยาบและพุ่มเพอຍเกินไป มีความต้องการที่จะขยายขอบเขตเนื้อหาให้กว้างขึ้น เขียนเนื้อหาในเชิงจิตวิทยาที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น และมีโอกาสที่จะพัฒนาแนวทางใหม่ๆ ในงานเขียนสร้างสรรค์

เราอาจพบข้อความเชิงป้องกันนิดๆ ในคำนำของ Pe Maung Tin ที่กล่าวถึงงานเขียนของเหล่าลูกศิษย์ เขาเขียนเป็นภาษาพม่าไว้ว่า ได้เสนอตัวอย่างของวรรณกรรมสมัยใหม่ซึ่งเขียนโดยลูกศิษย์ของเขา

ต่อผู้อ่าน ในฐานะส่วนหนึ่งของการค้นหาแนวทางใหม่ของวรรณกรรมพม่า และด้วยความเชื่อที่ว่าเรื่องราวต่างๆ เหล่านี้จะช่วยทำให้วรรณกรรมพม่าเจริญรุ่งเรืองและพัฒนา ทั้งนี้ เขาได้อธิบายถึงสาเหตุที่ใช้วลี Khit-san มาใช้เรียกเรื่องราวแนวใหม่นี้ไว้ด้วยว่าเป็นเพราะเขาต้องการจะทดสอบและทดลองให้ผู้อ่านได้พิจารณาการตอบสนองตนเอง เขาเรียกงานเขียนเหล่านี้ว่า pon-byin เพื่อแสดงให้เห็นว่าเรื่องราวดังกล่าวนั้นเป็นเรื่องของเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันธรรมดาๆ และเพื่อแยกงานเขียนประเภทนี้ออกจากเรื่องเล่าของศาสนาพุทธที่อิงจากนิทานชาดกหรือวัฏนิทาน Pe Maung Tin ยังกล่าวเพื่อเป็นการป้องกันเพิ่มเติมในส่วนของคุณสมบัติทางวิชาการของนักศึกษาของเขาอีกด้วยว่า นักเขียนทุกคนได้รับเกียรตินิยมในสาขาภาษาพม่าและขณะนี้นักกำลังเรียนในระดับปริญญาโท ซึ่งชี้ให้เห็นนักศึกษาของเขามีความรู้อย่างถ่องแท้ทางด้านภาษาบาลี ภาษาพม่าและภาษาอังกฤษ รวมถึงสิ่งจารึกที่เป็นภาษามอญและภาษาพม่าด้วยมากไปกว่านั้น นักศึกษาของเขายังได้เรียนรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงของภาษาและมีวิธีการอันหลากหลายในการศึกษาการเปลี่ยนดังกล่าวนี้ด้วย เพราะเหตุนี้เอง เขาจึงตั้งข้อสงสัยว่า แนวทางการเขียนแบบใหม่ของนักศึกษาของเขาอาจจะเป็นผลมาจากการศึกษาภาษาอื่นๆ หรือไม่ ทำยที่สุดนั้น Pe Maung Tin ได้ขอให้ผู้อ่านสนุกไปกับการอ่านและพิจารณาหนังสือเล่มนี้ด้วยความเมตตา ซึ่งผลปรากฏว่ามีนักวิชาการเพียงจำนวนน้อยที่คัดค้านแนวทางการเขียนแบบใหม่นี้ ขณะที่ผู้อ่านส่วนใหญ่ให้การยอมรับหนังสือดังกล่าวเป็นอย่างดี

แม้กระทั่งจนถึงทุกวันนี้ก็มีชาวพม่าน้อยคนนักที่ไม่เคยอ่านเรื่องเล่าของ U Sein Tin (1899-1942) ผู้ซึ่งใช้นามปากกาว่า Theikpan Maung Wa นักเขียนผู้นี้เขียนเรื่องสั้นแนวเสียดสีได้อย่างขบขันโดยมี

เนื้อหาเกี่ยวกับชีวิตของเจ้าหน้าที่อำเภอที่ทำงานให้กับฝ่ายบริหารอังกฤษในหน่วยงานข้าราชการพลเรือนแห่งอินเดีย ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1929 จนถึง 1941 โดยเรื่องเล่าอ้างอิงจากประสบการณ์ของผู้เขียนเอง ด้วยการใช้ภาษาที่เรียบง่าย มีลักษณะเป็นการบันทึกเรื่องราวอย่างละเอียด ประกอบกับความสนใจและความเห็นอกเห็นใจเหล่าคนธรรมดา ทำให้นักเขียนในยุคหลังสงครามหลายท่านยึดถือผลงานของ Theikpan Maung Wa เป็นแบบอย่าง ในงานเขียนชิ้นแรกๆ ของ Theikpan Maung Wa เขาได้บรรยายถึงสถานที่ทำงานบริหารของเขา หลังจากเรื่องสั้นเรื่องที่ 12 เป็นต้นไป เขาก็ได้นำเสนอตัวละครเอกที่มีชื่อว่า Maung Lu Aye เจ้าหน้าที่หนุ่มโสดจากหน่วยย่อยซึ่งเป็นคนสุขุมเรียบง่าย เขาทำหน้าที่เป็นผู้เฝ้ามองเหตุการณ์ต่างๆ ในเรื่องโดยไม่เข้าไปมีส่วนร่วมมากนัก เนื้อหาโดยส่วนมากของเรื่องสั้นนี้ (ซึ่งเรียกว่า wuthttu hsaung-ba ในภาษาพม่า) บรรยายถึงชีวิตชาวบ้านและปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งทวีความรุนแรงมากขึ้นในช่วงใกล้สิ้นสุดทศวรรษ 1930 นอกจากนี้ แทนที่ Theikpan Maung Wa จะสร้างผลงานด้วยแนวการเขียนลักษณะจิกกัดนิดๆ แล้ว เขายังได้บรรยายภาพหมู่บ้านในพื้นที่ห่างไกลนี้ว่ามีความเห็นแก่ตัวและความไม่ซื่อสัตย์ เต็มไปด้วยสิ่งสกปรกและขาดสุขอนามัยด้วย ในเรื่อง "Le-lan-bweh" (The Auction) เขาล้อเลียนนิสัยชอบโอ้อวดของชาวบ้านบางคนที่ยพยายามแข่งกันให้ราคาที่สูงกว่าในงานประมูลบ่อปลาประจำปี ซึ่งผลปรากฏว่าท้ายที่สุดแล้ว พวกเขาก็ต้องจ่ายเงินให้กับรัฐบาลอาณานิคมเป็นจำนวนมหาศาล ก่อนที่จะได้เรียนรู้ว่าความภูมิใจผิวนั้นได้ก่อหนี้สินให้กับพวกเขาแล้ว

ในยุคนี้เอง ยังคงมีเรื่องสั้นอีก 2 เรื่องที่ได้รับนิยามตลอดกาลพอๆ กับเจ้าของผลงาน เรื่องแรกนั้นเขียนโดย Minthuwn (1909-2004) มีชื่อเรื่องว่า

"Ba-gyi Aung Nya-deh" (You lied to Me, Uncle) เรื่องราวดังกล่าวพูดถึงเด็กชายคนหนึ่งที่มีดวงตาพิการหลังจากที่รู้ว่าผู้ใหญ่คนหนึ่งไม่สามารถหาอุปการะสักเล็ๆ มาให้เขาตามสัญญาได้ ห้าปีต่อมาเรื่องสั้นดังกล่าวนี้กลับมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงไปกับสถานการณ์ในยุคสมัยใหม่ และถูกระงับการตีพิมพ์ไปหนึ่งครั้ง เพราะกองเซ็นเซอร์เกรงว่าเรื่องเล่านี้อาจจะถูกตีความเปรียบเปรยกับความล้มเหลวของรัฐบาลทหารที่ไม่สามารถรักษาสัญญาได้ เรื่องสั้นเรื่องที่สองมีชื่อว่า "Thu Maya" (His Spouse) แต่งโดย Zaw-gyi พูดถึงสามีที่ตัดสินใจบวชเป็นพระแบบปัจจุบันทันด่วน โดยไม่ได้กระทำการเพราะความเชื่อทางศาสนา หากแต่เป็นเพราะต้องการเลี้ยงหน้าทีและปัญหาครอบครัว ส่งผลทำให้ภรรยาและลูกอีกสามคนตกอยู่ในภาวะลำบากยิ่ง โดยในตอนแรก ภรรยาได้ขอร้องให้เขากลับมา

สามเดือนผ่านไปแล้ว ทั้งที่ Ko-Hsin บอกว่าจะครองผ้าเหลืองเป็นพระแค่หนึ่งเดือนเท่านั้น บ้าของภรรยาเขาที่ช่วยดูแลลูกๆ เริ่มอยากที่จะกลับไปหมู่บ้านตัวเอง

วันหนึ่งหล่อนได้ถามพระว่า "เมื่อไรจะกลับไปใช้ชีวิตตามธรรมดาสักที Upazin"

พระไม่ตอบแต่อย่างใด เพียงแต่อ้างถึงคำกล่าวอันศักดิ์สิทธิ์ซึ่งสรรเสริญวิถีชีวิตแบบ ภิกษุสงฆ์ Ma-Paw เองก็อยากให้สามีของเขากลับบ้านด้วยเช่นกัน เธอพูดถึงเรื่องนี้มาครั้งสองครั้งแล้ว แต่ก็โดนโต้กลับด้วยคำเทศนา ตอนนั้นเดือนวาโชกใกล้เข้ามาแล้ว ซึ่งพระจะต้องจำวัดเป็นเวลาสามเดือน และบ้าเธอก็เริ่มบ่นเหน็บแนมเธอ ด้วยไม่รู้ว่าจะต้องทำอย่างไรดี เธอจึงไปปรึกษาเพื่อน หลังจากที่ได้พูดคุย พวกเขากระเบิดเสียงหัวเราะ

(Milton & Clifford 1961 แปลโดย Win Pe)

หลังจากเห็นว่าสามีนั้นมีความแน่วแน่ต่อการตัดสินใจแล้ว เธอจึงตัดสินใจขออนุญาตกลับบ้าน หมู่บ้านของป่าเพื่อไปหาสามีใหม่มาช่วยดูแลลูกๆ ซึ่งเป็นคำขอที่มากเกินไปสำหรับเขา เมื่อต้องเผชิญกับความจริงที่ว่าภรรยาจะเปลี่ยนใจไปให้ชายอื่น ฝ่ายสามีจึงลาทางธรรมกลับบ้านสู่ทางโลก เรื่องนี้ก็ได้ผนวกการวิจารณ์ชั้นครูในเรื่องความสัมพันธ์ทางสังคมกับความเข้าใจอย่างเฉียบแหลมในด้านจิตวิทยามนุษย์

เรื่องราวของชีวิตชาวบ้าน: Maung Htin และ Man Tin

Maung Htin และ Man Tin เป็นนักเขียนที่มีแนวทางแบบเดียวกันกับ Theikpan Maung Wa กล่าวคือ พวกเขาเป็นเจ้าของหน้าที่บริหารงานปกครองและเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตชาวบ้านให้นักอ่านชาวเมืองจำนวนมากอ่านเหมือนกัน ผลงานทุกเรื่องของพวกเขาดั้งแต่ช่วงทศวรรษ 1930 ไปจนถึงช่วงต้นทศวรรษ 1950 ได้รับการตีพิมพ์ใหม่ในรูปแบบหนังสือชุดในระหว่างทศวรรษ 1960 จนถึงทศวรรษ 1970 Maung Htin มาจากเมืองเล็กๆ ในเขตสามเหลี่ยมปากแม่น้ำอิรวดี แต่ด้วยเพราะมาจากครอบครัวที่มีเชื้อสายจีนที่มั่งคั่ง เขาจึงสามารถไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยอย่างกุ่มได้ เมื่อถึงปี ค.ศ.1933 เขาก็ได้รับตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่เขตเมือง และในปี ค.ศ.1936 เขาก็เขียนเรื่องสั้นเรื่องแรกที่มีชื่อว่า “Taw” (Jungle) เสร็จ ในเรื่องสั้นอีกชุดหนึ่ง Maung Htin ได้ใช้ตัวละครหลักเป็นหนุ่มชนบทมาบรรยายถึงเรื่องราวของความรักหนุ่มสาวในหมู่บ้านพม่าตอนล่างด้วยรายละเอียดที่เต็มไปด้วยความรักและอารมณ์ขัน

เรื่องราวดังกล่าวนี้ทำให้ผู้อ่านได้เห็นภาพชีวิตประจำวันของชาวบ้าน อาทิเช่น การใช้เวลาทำงาน ไปอย่างเปล่าประโยชน์และการเมาเหล้าจนเสียงานเสียการ การไปร้านก๋วยเตี๋ยวจีน การช่วย

เพื่อนพาผู้หญิงหนีตามกันไป ไปจนถึงการพนันในเทศกาลเจดีย์ แม้ว่า Maung Htin จะลาออกจะหน้าที่การงานในปี ค.ศ.1940 เขาก็ยังคงเขียนเรื่องราวโดยอ้างอิงจากประสบการณ์ของตนเองในระหว่างช่วงสงครามและช่วงเวลาที่นำไปสู่การประกาศอิสรภาพ (1948) เรื่อยไปจนถึงปี ค.ศ.1972 ภายหลังจากประเทศพม่าเปลี่ยนเป็นระบอบการปกครองโดยทหารในปี ค.ศ.1962 Maung Htin มีความกระตือรือร้นในเรื่องการเมืองน้อยลงกว่าช่วงหลังปี ค.ศ.1948 เขาก็เขียนเฉพาะเรื่องราวที่เกิดขึ้นในช่วงก่อนหน้านั้นเท่านั้น (Allott 1982, 108-9)

Man Tin บรรยายชีวิตในอำเภอต่างๆ ผ่านมุมมองของเจ้าหน้าที่เขตเมืองด้วยเช่นกัน โดยเล่าเรื่องผ่าน Maung Pyon Cho (Master Sweet Smile) ตัวละครที่ปรากฏตัวครั้งแรกในเรื่องสั้นของเขาเมื่อปี ค.ศ.1937 ในปี ค.ศ.1942 Man Tin หนีจากย่างกุ้งมายังเมืองเล็กๆ ใกล้พื้นที่สามเหลี่ยมปากแม่น้ำเพื่อมาทำงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่เขตเมืองภายใต้การกำกับของชาวญี่ปุ่นเป็นเวลา 3 ปี ในปี ค.ศ.1946 เขาได้บันทึกประสบการณ์ช่วงสงครามของเขาลงในหนังสือชุดรุ่นแรกๆ เล่มหนึ่งซึ่งตีพิมพ์หลังจากช่วงสงคราม เมื่อถึงปี ค.ศ.1968 เรื่องสั้นจำนวน 34 เรื่องของเขาซึ่งเขียนในระหว่างปี ค.ศ.1942 และ 1950 ก็ได้รับการตีพิมพ์อีกครั้งเป็นหนังสือชุดเนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่ยุทธการกำลังผลักดันให้เหล่านักเขียนส่งเสริมการสร้างสังคมตามแนวคิดสังคมนิยมปฏิวัติโดยผ่านงานเขียนที่เกี่ยวข้องกับชีวิตชนบทให้มากขึ้น (1968a) ในบทนำของหนังสือรวมเรื่องสั้นเจ้าหน้าที่เขตเมือง Maung Pyon Cho เขาได้กล่าวขอโทษไว้ว่า “ในบางครั้ง Maung Pyon Cho ก็ถูกถ่ายทอดออกมาตามความเป็นจริง บางทีก็เขาเป็นเหมือนกับตัวการ์ตูน และพวกการ์ตูนก็มักจะกล่าวเกินจริง ซึ่ง

กรณีดังกล่าวนี้มีปรากฏอยู่ในเรื่องเล่าของผม
เมื่อก่อนหน้าบ้านซึ่งไม่ได้รวมอยู่ในหนังสือชุด
นี้” (1968b) ณ ตอนนี เราจึงไม่สามารถทราบได้ว่า
การที่ไม่รวมเรื่องราวบางเรื่องนั้นเป็นเพราะความ
กดดันเมื่อก่อนหน้าจากคณะกรรมการกลั่นกรอง
สื่อของรัฐบาลที่จะปฏิเสธงานเขียนที่สะท้อนให้เห็น
ถึงลักษณะของสังคมพม่าที่ไม่สนับสนุนแนวคิด
ของรัฐ หรือมีลักษณะอันไม่พึงประสงค์หรือไม่
วิธีการดังกล่าวนี้เองมีอิทธิพลต่อการตีพิมพ์
วรรณกรรมในช่วงทศวรรษท้ายๆ ของศตวรรษที่ 20
เป็นอย่างมาก

ภายหลังการประกาศอิสรภาพ (1950-1960)

ภายหลังจากสงคราม และในระหว่างทศวรรษ
1950 เรื่องสั้นได้เริ่มเพิ่มจำนวนและพัฒนาอย่าง
อิสระไปสู่ประเภทที่หลากหลาย มีเรื่องราวจำนวน
มากที่พูดถึงวิถีชีวิตชนบทที่โหดร้าย เช่นผลงานของ
Hsin-byu-gyun Aung Thein และ kye Ni ซึ่ง
กล่าวถึงสภาพความเป็นอยู่อันยากลำบากของ
ชาวประมงพม่า ในเวลาเดียวกันนี้ก็มีเรื่องเล่าที่ได้รับความ
นิยมที่เป็นแนวรักโรแมนติกซึ่งเป็นผลงานของ
Tint Teh และเรื่องราวของชีวิตทหารที่ต่อสู้กับญี่ปุ่น
หรือกบฏพม่าซึ่งเขียนโดย Min Shin ในหนังสือชุด
ของ Min Shin ที่มีชื่อว่า Tahka-don-ga Do Yeh-baw
(We Were Comrades Once, 1963) ทำให้เราได้
ทราบถึงบันทึกชีวิตเชิงลึกของกองทัพพม่าในช่วง
แห่งความไม่มั่นคงนั้น งานเขียนชิ้นนี้สะท้อนให้
เห็นการเปลี่ยนแปลงจากการต่อสู้กับกลุ่มล่า
อาณานิคมตะวันตกและจักรวรรดิญี่ปุ่นที่แผ่ขยาย
เข้ามาในพม่า ไปสู่การปราบปรามกลุ่มสังคมนิยม
และกลุ่มกบฏชาติพันธุ์ต่างๆ ในสงครามกลางเมืองซึ่ง
ปะทุขึ้นระหว่าง ปีค.ศ. 1948 และ 1958

นักเล่าเรื่องที่เป็นที่ชื่นชอบเป็นอย่างมากอีก

ท่านหนึ่งคือ Thaw-da Swe (Hswei) เริ่มเขียนในปี
ค.ศ. 1947 แรกเริ่มนั้นเขาเขียนเรื่องราวตลกขบขัน
แล้วจึงเปลี่ยนมาเป็นการเขียนบรรยายความทรง
จำเกี่ยวกับชีวิตของเขาเองที่เป็นคนบังคับกรรมมาและ
เจ้าของร้านน้ำชาในช่วงการยึดครองของจักรวรรดิ
ญี่ปุ่น (1943-45) เขายังคงเขียนบรรยายตามความ
เป็นจริงถึงชีวิตชาวบ้านและวิถีชีวิตแบบที่ไม่เป็น
ตามธรรมเนียมนิยมของเขา จนกระทั่งถึงวาระสุดท้าย
ของเขาเมื่อปีค.ศ. 1995 (Allott 1982, 123-25)

ดังที่กล่าวไว้ ณ ตอนต้นของบทความนี้ ยังคง
เป็นนิตยสารรายเดือนที่ได้ตีพิมพ์เรื่องสั้นเป็นครั้งแรก
นิตยสารบางเล่มมีอายุยาวนาน บ้างก็ปรากฏและ
หายไประยะรวดเร็วแต่ก็ยังคงมีอิทธิพลเป็นอย่างมาก
หนึ่งในนั้นก็คือ นิตยสาร Ta-ya (Star) ซึ่งตีพิมพ์ตั้งแต่
เดือนธันวาคม ปี ค.ศ. 1946 ไปจนถึงปี 1950 ภายใต้
การดูแล Dagon Ta-ya ผู้ซึ่งเป็นทั้งนักเขียน นักกวี
และนักวิจารณ์วรรณกรรม นิตยสารเล่มนี้เป็นจุดเริ่มต้น
ของการอภิปรายเกี่ยวกับบทบาทของวรรณกรรมและ
นักเขียนที่มีต่อสังคม และนิตยสารดังกล่าวก็ได้ตีพิมพ์
บทความต่างๆ เกี่ยวกับทฤษฎีวรรณกรรมด้วย ซึ่ง
จะเห็นได้จากการที่นิตยสารได้นำคำว่า “sa-pe thit”
(วรรณกรรมใหม่) มาใช้ และมีการนำเสนอวรรณกรรม
รัสเซียสู่กลุ่มผู้อ่านชาวพม่าด้วย ความต้องการ
sa-pe thit หรือที่รู้จักกันในอีกชื่อหนึ่งว่า “วรรณกรรม
ประชาชน” ของ Dagon Ta-ya นี้ก่อให้เกิดแนวคิด
สังคมนิยมแนวสังคมนิยมตามแบบของโซเวียตซึ่งมุ่งชี้
ให้เห็นถึงการต่อสู้ดิ้นรนของคนจนและความชั่วร้าย
ของระบบทุนนิยม ในขณะเดียวกันเขาก็ได้แสดงให้เห็น
ถึงความรักที่มีต่อการใช้สำนวนโวหารและ
การเลือกใช้คำแบบไม่ธรรมดา ไปจนถึงการนิยมใช้
แนวการเขียนที่ใกล้เคียงกับภาษาพูดด้วย (Allott
1982, 114-15)

หนึ่งในนักเขียนผู้ซึ่งมีผลงานชิ้นแรกๆ ที่ได้รับ
การตีพิมพ์ในนิตยสาร Ta-ya คือ Kyi Aye แพทย์สาว

ที่มีทัศนคติที่เป็นปัจเจกเป็นอย่างมาก เธอมีแนวทางการเขียนเรื่องราวอย่างเปิดเผยเกี่ยวกับเรื่องเพศและการกระทำที่ไม่ยุติธรรมต่อผู้หญิงในสังคม ซึ่งในเวลานั้นหัวข้อดังกล่าวถือเป็นเรื่องไม่เหมาะสมสำหรับนักเขียนหญิง Kyi Aye มักจะได้รับการกล่าวขานในฐานะนักคิดแนวอัตถิภาวนิยมที่ได้รับอิทธิพลมาจากการเขียนของ Jean-Paul Sartre และ Albert Camus แม้ว่าเธอจะย้ายไปอาศัยและทำงานที่ประเทศสหรัฐอเมริกาในปี ค.ศ.1972 แต่งานเขียนของเธอก็ยังเป็นที่ชื่นชอบ และหนังสือรวมเรื่องสั้นของเธอจำนวน 4 เล่มก็ได้รับการตีพิมพ์ในพม่าในระหว่างทศวรรษ 1990

Thein Pe Myint Htin Lin II & Maung Tha-ra

แม้ว่าแนวคิดของกลุ่มนักเขียน Khit-san จะเป็นแนวสมัยใหม่ แต่พวกเขาก็ไม่ได้ยึดติดกับแนวคิดทางการเมืองใดเป็นสำคัญ ซึ่งต่างจากกลุ่มร่วมสมัยบางกลุ่ม เช่น Dagon Ta-ya หรือ นักเขียนและนักการเมืองอย่าง Thein Pe Myint ซึ่งในปี ค.ศ.1932 นั้นเขากำลังเรียนภาษาพม่า วรรณกรรมอังกฤษ และประวัติศาสตร์ยุโรปสมัยใหม่ในมณฑลทะเลย์ ต่อมา Thein Pe Myint ได้ย้ายไปเมืองย่างกุ้งซึ่งเป็นที่ที่เขาได้เข้าร่วมกับกลุ่มชาตินิยมที่มีชื่อว่า Do Bama Asi-ayon (We Burmans Party) ในผลงานเรื่องแรกๆ เรื่องหนึ่งของเขาที่ตีพิมพ์เมื่อปี ค.ศ.1934 เขาได้แสดงความกังวลในเรื่องสังคมที่ไม่ยุติธรรม เรื่องสั้นของเขาคือชื่อ “Nga lin nga ngwe” (Her Husband or Her Money) เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับแม่ยายเจ้าของที่ดินผู้ร่ำรวยที่ถูกทำโทษเพราะความโลภของเธอเอง โดยเธอถูกพวกชาวบ้านที่เธอไม่เคยแยแสปล้นทรัพย์ เรื่องสั้นของ Thein Pe Myint จะไม่เหมือนกับเรื่องสั้นส่วนใหญ่ที่ได้กล่าวถึงมาก่อนหน้านี้ งานของเขาชี้ให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมในสังคมเกือบจะ

ทุกประเด็น เช่น ความเป็นหนี้ของคนชนบท ความยากจนของคนงานแหล่งน้ำมัน โศกนาฏกรรมสงครามกลางเมือง หรือแม้แต่ชีวิตที่ไม่ปลอดภัยของคนจนในเมืองที่ถูกบังคับให้ค้าขายในตลาดมืด หรือถูกบังคับให้ต้องค้าประเวณีเพื่อให้มีชีวิตรอด เรื่องสั้นของเขามีชื่อว่า “Oil” แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการบรรยายเรื่องทางเพศผ่านทางเรื่องแต่ง ซึ่งในทางกลับกันเขาก็ถูกวิพากษ์วิจารณ์ด้วยเช่นกัน

มีครอบครัวอยู่ด้วย 5 ครอบครัวในย่านที่พวกเขาอาศัยอยู่ คู่ที่เพิ่งแต่งงานอาศัยอยู่ห้องถัดไปทางด้านใต้ ตั้งแต่ที่พวกเขาแต่งงานกัน พวกเขาไม่กล้าที่จะมีอะไรกันด้วยเพราะกลัวว่าข้างห้องจะได้ยินเสียง ภรรยาสาวร้องขอให้สามีพูดเบาๆ แล้วบอกให้เขารู้ว่าห้องข้างๆ สามารถได้ยินทุกอย่าง

“ไปที่เตียงกันเถอะ” สามีกล่าว

“เดี๋ยวก่อน พวกข้างห้องยังไม่นอนกันเลย” เมื่อชายหนุ่มได้ยินคำตอบของภรรยา เขาถอนหายใจแล้วจึงปลีกตัวออกไปอย่างอายๆ

Ko Lu Dok นอนไม่หลับ เขายังคงนึกถึงลูกชายตัวน้อยของเขาและนึกถึงวิธีที่จะไปหาน้ำมันมาใส่ตะเกียงเพื่อที่ลูกของเขาจะได้อ่านหนังสือ บทสวดมนต์ของชาวพุทธ แทนที่จะเป็นเรื่องอื่นที่ลูกเขาได้เรียนมาจาก โรงเรียนที่มีชื่อว่า บริษัทน้ำมันเบอร์มาร์ท “ลูกของฉันกำลังเรียนแต่เรื่องผิดๆ ทั้งนั้น เขายังสวดมนต์ไม่เป็นเสียด้วยซ้ำ ยังดีที่เขาอ่านได้ จะไม่ดีกว่าสิ่งที่เขาอ่านนั้นไม่เป็นความจริง” เสียงที่บๆ ของเครื่องสูบลมไปทั่วหมู่บ้าน “ฉันไม่มีปัญญาซื้อน้ำมันพาราฟินหรือเคโรซีนมาให้ลูกชายไว้ใช้ตอนอ่านหนังสือได้ แม้ว่าจะทำงานหนักแค่ไหน นี่สินก็ยังไม่หมดไปเสียที ฉันคงจะหลุดพ้นจากบาปที่ก่อไว้ในอดีตไปไม่ได้ใช่ไหม” ขณะที่เขากำลังบ่นอยู่กับตัวเอง ก็มีเสียงหัวเราะคิกคักเหมือนกับเสียงจู่ๆ ของจิ้งจกดังออกมาจากห้องข้างๆ แล้วเรื่องราว

ทั้งหมดที่ Ko Lu Dok กำลังคิดอยู่ก็หายไปชั่วขณะหนึ่ง
(Thein Pe Myint 1973 แปลโดย Patricia Milne)

ความต้องการในการรวบรวมเรื่องสั้นมีมากขึ้น
ในระหว่างทศวรรษ 1970 ในยุคนี้นักเขียนผู้มีความเชี่ยวชาญอยู่ 2 ท่านที่ควรกล่าวถึงเป็นพิเศษ
ท่านแรกคือ Htin Lin (1919-96) เขาได้อ่านวรรณกรรม
อังกฤษอย่างกว้างขวาง และครั้งหนึ่งเขาก็เคยเป็น
ครูรับจ้างสอนพิเศษที่ภาควิชาภาษาอังกฤษของ
มหาวิทยาลัยย่างกุ้งด้วย งานเขียนช่วงแรกของเขา
หลายชิ้นในช่วงทศวรรษ 1950 และทศวรรษ 1960
สื่อให้เห็นถึงชีวิตนักศึกษาในสมัยนั้นได้อย่างชัดเจน
และยังคงเป็นที่จดจำในหมู่อาจารย์หรือนักศึกษา
จนถึงทุกวันนี้ งานเขียนของเขาเต็มไปด้วยความ
สัมพันธ์ของมนุษย์ที่เขาได้สังเกตเห็น โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูกที่บางครั้ง
ก็ดูจะเป็นเรื่องยากที่จะรักษาสมดุลระหว่างเรื่องที่
ต้องเข้มงวดและเรื่องที่อนุญาตให้ทำได้ (Allott 1982,
122) Htin Lin เป็นช่างฝีมือชั้นดีที่มีทักษะในการ
บรรยายฉากชนบทและในเมือง มากไปกว่านั้น
เขายังเป็นผู้เชี่ยวชาญอย่างแท้จริงในเรื่องการเขียน
ตอนจบที่ได้ผลดีเยี่ยม การบรรยายอย่างตรงไปตรงมา
ถึงรถไฟด่วนดีเซลที่กำลังจะออกจากสถานีอย่างกุ่ม
กลับกลายเป็นเรื่องราวน่าสนใจที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์
ของหญิงสาวกับชายหนุ่มสามคนที่ชอบเธอและ
เพื่อนใหม่ที่เธอพบตอนขึ้นรถไฟ บทสนทนาที่ตัดไปมา
ของเหล่าผู้โดยสารอื่นที่ค้างคั่นรถรถไฟที่ขานชาลา
แผ່งนัยความกังวลในสังคมร่วมสมัยได้อย่างมีชั้นเชิง

Maung Tha-ra (1930) มีความกระตือรือร้น
ในการทำกิจกรรมนักศึกษาตลอดช่วงวัยหนุ่มของเขา
หลังจากจำคุกเป็นระยะสั้นๆ ในปี ค.ศ. 1953 เขาก็
เริ่มอาชีพนักเขียนโดยที่ไม่ได้จบการศึกษาจาก
มหาวิทยาลัยแต่อย่างใด ในช่วงต้นของการทำงาน
แนวการเขียนของเขาค่อนข้างจะสุภาพเรียบร้อย

แต่ในผลงานเรื่องเล่าและนิยายช่วงหลัง เขาได้ให้
ความสำคัญกับตัวละครและแก่นเรื่องมากขึ้น
จึงทำให้แนวทางการเขียนของเขามีลักษณะตรงไป
ตรงมามากขึ้น เขามักจะเขียนถึงความเสแสร้งและ
ความขัดแย้งของคนชนชั้นกลางในเมืองซึ่งเป็นที่
สนใจในหมู่ผู้อ่านชาวพม่าสมัยใหม่เป็นอย่างมาก
Maung Tha-ra ยังสามารถถ่ายทอดเรื่องราวของ
ความลำบากของทหารซึ่งไม่มีประสบการณ์ในการ
ปกครองภายหลังจากที่ได้ทำการควบคุมอำนาจรัฐ
ในทศวรรษ 1960 ได้อย่างเข้าอกเข้าใจด้วยเช่นกัน
ในขณะเดียวกันเขาก็ไม่ลังเลที่จะชี้ให้เห็นถึงความผิด
และความไม่มีประสิทธิภาพของ “การปฏิวัติ
สังคมนิยม” เขาเป็นช่างฝีมือที่มีความใส่ใจ โดยเขา
มักจะพยายามหาประสบการณ์ตรงในเรื่องการใช้
ชีวิตในแบบที่ตัวละครของเขาเป็น ซึ่งนี่เองที่ทำให้
เรื่องเล่าของเขามีความสมจริงเป็นอย่างมาก

เรื่องเล่าเกี่ยวกับคุก เรื่องเล่าเกี่ยวกับการแพทย์

ขอบเขตของการเขียนเรื่องแต่งมีการขยาย
มากขึ้นด้วยเพราะจำนวนของเรื่องสั้นที่เพิ่มในช่วง
ทศวรรษ 1950 และ 1960 ในยุคนี้นมีเรื่องเล่าอยู่
2 ประเภทที่สมควรได้รับการกล่าวถึง ซึ่งก็คือ
เรื่องเล่าเกี่ยวกับคุกและเรื่องเล่าเกี่ยวกับการแพทย์
Ludu U Hla ผู้ซึ่งเป็นนักหนังสือพิมพ์และผู้จัดพิมพ์
ก่อนช่วงสงครามได้ใช้เวลา 3 ปีในเรือนจำในฐานะ
นักโทษทางการเมืองในช่วงต้นทศวรรษ 1950 (Allott
1997, 85-6) เขาได้บรรยายเรื่องราวชีวิตของอาชญากร
หลายคนที่เขาพบในคุกไว้ในหนังสือชุดซึ่งเขียนไว้
หลังจากที่เขาได้รับการปล่อยตัวไม่นานนัก Hlaung-
gyiang-dwin-hma hnet-ngeh-mya (The Caged
Ones, 1958) กล่าวถึงเหล่าคนหนุ่มที่เล่าเรื่องราว
จากปากคำของพวกเขาเองโดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับ
ความกดดันทางสังคมและสถานการณ์ที่ยากลำบาก
หนังสือเล่มนี้ได้รับรางวัลยูเนสโกในปี ค.ศ. 1958

และได้รับการแปลเป็นภาษาอังกฤษโดย ดร. Sein Tu (Ludu U Hla 1986) เรื่องราวอื่นๆ ที่เกี่ยวกับकुมา จากประสบการณ์ของผู้ควบคุมนักโทษซึ่งแสดงให้เห็นว่าบ่อยแค่ไหนที่นักโทษที่ออกจากคุกตัดสินใจใช้ชีวิตในเส้นทางอาชญากรรมต่อไปเพราะระบบในเรือนจำไม่สามารถช่วยเหลือพวกเขาได้

อย่างไรก็ตาม เรื่องราวเกี่ยวกับการแพทย์กลับมีจำนวนมากยิ่งกว่า เนื้อเรื่องแนวนี้นักจะมีลักษณะจริงจัง เต็มไปด้วยข้อมูลทางการแพทย์และเหนือสิ่งอื่นใด ทำหน้าที่ให้คำแนะนำโดยเตือนให้เห็นถึงอันตรายของโรคต่างๆ ที่ติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (โรคเอดส์ยังไม่ปรากฏจนกระทั่งต้นทศวรรษ 1990) รวมไปถึงอันตรายของการใช้สิ่งเสพติด และการติดยาอื่น รัฐบาลทหารชอบแนวเรื่องประเภทนี้และมีผลงานรวมเล่มหลายชิ้นที่ได้รับรางวัลวรรณกรรมแห่งชาติ (National Literary Prizes) ด้วย นอกจากนี้เรื่องเล่าประเภทดังกล่าวเป็นที่นิยมในหมู่ผู้อ่านด้วย ดังจะเห็นได้จากการที่ Maung Tin ผู้ซึ่งตีพิมพ์ผลงานรวมเล่มชุดแรกของเขาที่มีชื่อว่า “Hsaya zat-lan-son” (Doctor’s Casebook) ในปี ค.ศ. 1959 สามารถตีพิมพ์หนังสือรวมเล่มเรื่องสั้นจำนวน 40 เรื่อง ซึ่งคิดมาจากหนังสือที่เคยพิมพ์ก่อนหน้านี้จำนวน 5 เล่ม ได้ในปี ค.ศ. 1977

นักเขียนผู้หญิง

ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1920 ขึ้นไปโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงครึ่งหลังของศตวรรษที่ 20 ผู้หญิงมีส่วนร่วมในการก่อตั้งและดำรงรักษาความนิยมของเรื่องสั้นเป็นอย่างมาก ในระหว่างยุคอาณานิคม Dagon Khin Khin Lay (1904-80) ซึ่งเกิดในมณฑลพะโล่และเป็นคนหลานสาวของรัฐมนตรีเป็นนักเขียนที่ได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางและเป็นผู้ปกป้องค่านิยมดั้งเดิมของพม่า เรื่องเล่าของเธอได้กระตุ้นให้เกิดความรู้สึกรักชาติในหมู่ผู้อ่าน Dagon Khin Khin Lay ได้เขียน

เรื่องราวเกี่ยวกับความรักด้วยเช่นกัน เธอเป็นหนึ่งในนักเขียนคนแรกๆ (ในนิตยสาร Dagon ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1920 เป็นต้นไป) ที่เขียนเล่าถึงชีวิตประจำวันของชาวชนบทธรรมดาๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้หญิงฐานะยากจนที่มีชีวิตยากลำบาก ภายหลังสงครามเธอเขียนน้อยลงแต่ก็ยังคงมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการเขียนเพื่อผู้หญิงและโดยผู้หญิง โดยการเป็นเจ้าของและผู้จัดพิมพ์นิตยสารที่มีชื่อว่า Yu-wadi Gya-neh (Young Woman)

หนึ่งในนักเขียนหญิงสมัยหลังสงครามที่มีความสำคัญที่สุดที่ชื่อ Ma Ma Lay (1917-82) เริ่มต้นงานเขียนก่อนช่วงสงครามและเริ่มสร้างชื่อให้กับตนเองด้วยนิยายเรื่องแรกที่มีชื่อว่า Thu-ma (She) ซึ่งเกี่ยวกับความกล้าหาญและความมุ่งมั่นในการเผชิญกับเคราะห์กรรมของผู้หญิงคนหนึ่ง (1944) เมื่อถึงตอนที่เธอไม่สามารถเขียนเรื่องลงในวารสาร Gya-neh-gyaw ได้แล้วนั้น ความต้องการของเหล่าผู้อ่านก็ทำให้มีการตีพิมพ์หนังสือรวมเรื่องสั้นขึ้นซึ่งถือเป็นเล่มแรกๆ ของประเทศ (Ma Ma Lay 1948) เฉกเช่นเดียวกันกับ Thein Pe Myint นักเขียนหญิงผู้นี้ได้บรรยายถึงวิกฤตสำคัญทางการเมืองและปัญหาสังคมของพม่าสมัยใหม่ผ่านทางงานเขียนของเธอ แต่ต่างกันที่ผลงานของเธอนั้นสามารถกระตุ้นอารมณ์ได้มากกว่าและมาจากมุมมองของผู้หญิง เธอมักจะให้ความสนใจในเรื่องการเมืองและสังคม และเนื่องจากที่เธอได้เรียนรู้วัฒนธรรมตะวันตกทำให้เธอตระหนักถึงความขัดแย้ง ระหว่างชนบทนิยมพม่าและทัศนคติทางตะวันตกเป็นอย่างมาก Ma Ma Lay จะไม่เขียนเรื่องราวของผู้หญิงที่ลึ้มที่ลึ้มศักดิ์ของตนและพยายามเลียนแบบพฤติกรรมของชาวตะวันตก หรือพวกที่โหดร้ายกับบริวารอย่างไม่มีเหตุผลด้วยความโลภและความเห็นแก่ตัว เรื่องเล่าของเธอเต็มไปด้วยรายละเอียดที่เธอเฝ้าสังเกตอย่างใกล้ชิดพร้อมทั้งตัวละครที่มี

ความเห็นอกเห็นใจและความคิด ดังจะเห็นได้จากผลงานของเธอที่มีชื่อว่า “A Blade of Grass” ซึ่งกล่าวถึงเหยื่อของความยากจนในเมืองและการแสวงหาประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ที่ทุจริต

Khin Ma Ma ภรรยาของนายทหารย่นจุมก ด้วยความรังเกียจขณะที่ยังเด็กผู้หญิงหัวเกรียนคนนั้น 50 จ๊าดอาจจะมากเกินไปสำหรับเธอ มีเหตุผลดีๆ ที่เธอควรจะใคร่ครวญเกี่ยวกับแบงก์ 10 จ๊าด จำนวน 5 ใบในมือของเธอนี้ ด้วยเพราะเงินนี้เธอได้มาจากการนั่งเล่นไฟโป๊กเกอร์อย่างหลังชดหลังแข็งมาตลอดวัน

เสียงหัวเราะระคนไปกับการพูดคุยถึงเรื่องราวที่เพิ่งจบไปตามประสาเหล่าภรรยาผู้มั่งคั่งของพวกเขา ข้าราชการและนักธุรกิจ ทำให้เกมของพวกเขาจบลงเมื่อผู้หญิงร่างใหญ่พุงพลุ้ยเข้ามายังห้องทานอาหาร ทุกอย่างก็เงียบลงในพริบตา หน้าคัลล่าๆ ของหญิงอ้วนมีรอยแบ่งทานาคา (แบ่งพม่า) ทาอย่างหยาบๆ อยู่ทั้งสองแก้ม มีเด็กคนหนึ่งสูงราวๆ สามฟุตพร้อมศีรษะที่โกนอย่างเกลี้ยงเกลาจับกระบี่โปรงและเกาะต้นขาเธออยู่ เหล่าผู้หญิงในห้องเห็นเด็กคนนั้นเพียงแค่ว่าครั้งที่ไม่ได้ถูกต้นขาของหญิงร่างใหญ่บังเท่านั้น

เด็กหญิงมีผมสีน้ำตาลและมีตาเบิกโพลง ดูห้าวหาญ เธอใส่ชุด หลวมๆ ตัวใหม่ซึ่งดูใหญ่เกินร่างที่ผอมบางน่าสงสารของเธอ และสายพาดบ่าของเสื้อก็ห้อยอย่างหลวมๆ อยู่บนแขนผอมๆ นั้น กระบี่โปรงสกปรกสีซีดของเธอเหมือนกับผ้าเก่าๆ ที่ถูกเอามาเย็บเสื้อมากกว่า ตาที่เบิกโพลงของเธอจ้องอย่างไม่เกรงกลัวไปยังกลุ่มสุภาพสตรีปากแดงแก้มชมพูที่ใส่ชุดสวยในห้องนี้

“เด็กนี่นะเธอ” ภรรยาของผู้ตรวจการซึ่งยืนอยู่ข้างๆ Khin Ma Ma กล่าว หญิงอ้วนตอบอย่างเอียงอายและน่าฟังว่า “เด็กคนนี้ได้มารับจ้างจะ

ฉันทามาขาย ฉันทามาด้วยเผื่อว่ามีใครจะสนใจ” “ไม่มีหรอก” ภรรยาผู้ตรวจการกล่าว

ภรรยาของรัฐมนตรี บอกว่าเด็กตัวเล็กแบบนี้ นั้นไร้ประโยชน์ ภรรยาเจ้าของโรงสีก็เสริมว่าเด็กนี้จะเป็นภาระต้องมานั่งเลี้ยงจนกว่าจะโต ภรรยาผมสีดอกเลาของทนายความจุดบุหรี่แล้วนั่งฟังเก้าอี้พร้อมกับพูดอย่างมีน้ำหนักว่า “มันไม่มีโอกาสแบบนี้ทุกวันหรอกนะ ที่เราจะได้เป็นเจ้าของใครสักคนที่จะทำงานให้เราตลอดชีวิต เต็มที่ก็อาจจะต้องรอเวลาสักปีหรือสองปี ถึงตอนนั้นเด็กนี้ก็อายุแปดหรือเก้าขวบแล้ว น่าจะโตพอที่จะล้างจาน บดแป้งทานาคา ชักผ้า ไม่ก็ภูพื้นได้แล้ว ที่บ้านของฉันไม่มีเด็กเล็ก ถ้ามีก็คงจะซื้อเด็กนี้ไว้เป็นเพื่อนกัน”

ทันใดนั้น Khin Ma Ma ก็นึกถึง Michael ลูกชายอายุ 7 ขวบและ Lily ลูกสาวอายุ 10 ขวบของเธอ ลูกทั้งสองนั้นช่างซนและนิสัยเสียเหลือเกิน เด็กหญิงคนนี้อาจจะช่วยได้

(แปลโดย Zaw Myint Thein, จากเรื่อง Working People's Daily, 1973)

ในช่วงทศวรรษ 1950 Ma Ma Lay มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นอย่างมากในการเคลื่อนไหวเพื่อสันติภาพโลก (World Peace Movement) ทว่า ภายใต้การปกครองของรัฐบาลทหารหลังปี ค.ศ.1962 งานเขียนที่ตรงไปตรงมาของเธอกลับทำให้เธอต้องใช้เวลา 3 ปี ในเรือนจำ หลังจากได้รับการปล่อยตัวในช่วงปลายทศวรรษ 1960 Ma Ma Lay ได้เขียนนิยายเป็นส่วนใหญ่ร่วมไปกับการศึกษาและการเขียนเกี่ยวกับการแพทย์พื้นบ้านของพม่าซึ่งเป็นเรื่องที่เธอสนใจ

นักเขียนหญิงอีกท่านหนึ่งที่เป็นที่นิยมในช่วงทศวรรษ 1950 และ 1960 คือ Khin Hnin Yu (1925-2003) ผู้ซึ่งเป็นที่เคารพและเป็นที่รู้จักในหมู่ผู้อ่านอย่างกว้างขวางตลอดจนถึงวาระสุดท้ายของชีวิต เธอเป็นนักเล่าเรื่องที่มีความชำนาญ สามารถ

เขียนงานได้อย่างง่ายดายและคล่องแคล่วด้วยพรสวรรค์ ในการสร้างบรรยากาศและบรรยายฉากสถานที่ ผลงานของเธอมากมายซึ่งส่วนใหญ่มีลักษณะเป็น อัตชีวประวัติ แสดงให้เห็นถึงความกังวลของเธอในเรื่องตำแหน่งของผู้หญิงในสังคม นอกจากนี้ จากประสบการณ์ 10 ปี ในฐานะเลขานุการใน สำนักงานของนายก U Nu ทำให้เธอมีความเข้าใจ ที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับแรงดึงดูดและอันตรายของอำนาจทางการเมืองด้วย ผลงานที่โดดเด่นของเธอเป็นเรื่องเล่า ขนาดยาวที่มีชื่อว่า “Nwe-hnaung Ywet-kyan” (The Last Leaves of Summer, 1961) ซึ่งเป็น เรื่องราวเกี่ยวกับความรักแสนเศร้าของแพทย์สาว จากรัฐฉานที่แต่งงานกับนักการเมืองพม่า ชีวิตของ เธอพังทลายลงเพราะการตีหมั้นและการคบคิด กันของเพื่อนนักการเมืองด้วยกัน ทางด้านภรรยา เธอซึ่งสิ้นหวังเพราะความปรารถนาของนักการเมือง ในเรื่องทรัพย์สินลาภยศ ก็หนีมาyingเทือกเขาชิน (Chin Hills) เพื่อมาทำงานและอุทิศตัวเองให้กับ การเผยแพร่ความคิดในการรวมพม่าเข้าไว้ด้วยกัน เรื่องเล่าเรื่องนี้ทำให้ผู้อ่านหวนนึกถึงเหตุการณ์ สงครามกลางเมือง กลุ่มกบฏภายในซึ่งส่งผลเสีย แก่ประเทศมาตั้งแต่สมัยประกาศอิสรภาพ และ ความยากลำบากในการสร้างความสามัคคีระดับชาติ ในประเทศซึ่งมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์

มีบางคนให้ความเห็นว่า Khin Swe U (1933-) นักเขียนหญิงอีกท่านหนึ่งของยุคนี้ ซึ่งเป็นลูกสาวของ Maha Swe นั้นเป็นนักเขียนที่ดีกว่า Khin Hnin Yu เธอได้เขียนเรื่องสั้นและนิยายมากมายซึ่งได้รับการ ตีพิมพ์ในนิตยสารชั้นนำจำนวนมากในทศวรรษ 1960 และปัจจุบันเธอยังคงสร้างสรรค์งานเขียนอยู่

ยุคทองแห่งเรื่องสั้น (ทศวรรษ 1970-1980): Mo Mo (Inya) และ Ma Sanda

ขณะที่เรากำลังจะมุ่งไปสู่ช่วงปลายทศวรรษ

1970 และ 1980 มาถึงช่วงเวลาที่สามารถเรียกได้ว่าเป็นยุคทองของเรื่องสั้นในพม่า เหล่านักเขียนหญิง ก็มีความโดดเด่นมากยิ่งขึ้น นักเขียน 2 ท่านที่ได้ รับการกล่าวถึงเป็นอันดับแรกเสมอ และเป็นเจ้าของ ผลงานที่ได้รับการรวบรวมตีพิมพ์ใหม่บ่อยครั้งคือ Mo Mo (Inya) (1944-90) และ Ma Sanda (1947-) ผู้ซึ่งเป็นลูกสาวของ Man Tin ผลงานของนักเขียน ทั้งสองเป็นตัวอย่างที่ดีในด้านเรื่องราวชีวิตครอบครัว ในเขตเมืองและความสัมพันธ์ระหว่างวัย ปัญหาของ สังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ลูกจ้างรัฐบาล ที่พยายามจะอยู่รอดด้วยเงินเดือนที่ไม่เพียงพอ และเหล่าหญิงสาวผู้มีการศึกษาที่พยายามจัดการ กับเรื่องครอบครัวและอาชีพ อย่างไรก็ตาม นักเขียน ทั้ง 2 ท่านมีวิธีการในการเขียนที่แตกต่างกัน กล่าว คือ Mo Mo (Inya) มักจะดูเศร้าและทรมานไปด้วย ความผิดหวังและความลำบากในชีวิต ในขณะที่ Ma Sanda เขียนเรื่องด้วยอารมณ์ขันพร้อมกับการเสียดสีไม่ใช่น้อย และเธอมักจะหาทางทำให้ ผู้อ่านมองในด้านดีของชีวิตอยู่เสมอๆ ดังจะเห็น ได้จากเรื่องสั้นของเธอที่มีชื่อว่า “An Umbrella” น่าสนใจว่าผลงานของ Mo Mo (Inya) เป็นที่ชื่นชม ในหมู่กรรมการรางวัลวรรณกรรมแห่งชาติ (National Literary Awards) มากกว่า ซึ่งเห็นได้จากการที่เธอ ได้รับรางวัลจากเรื่องสั้นของเธอทั้งในปี ค.ศ.1982 และ 1986 Ma Sanda ต้องรอจนถึงปี ค.ศ.1999 จึงจะชนะรางวัล ซึ่งอาจเป็นเพราะกรรมการเกรง ว่าการเขียนแนวเสียดสีของเธออาจจะถูกตีความว่าเป็น การวิจารณ์รัฐบาล

พิจารณาจากผลงานตัวอย่างของ Ma Sanda ในเรื่อง “The Tale of 80,000 Horns” (1988) ซึ่งมี แก่นเรื่องที่ปรากฏในกลอนและการ์ตูนอยู่บ่อยๆ และเป็นเรื่องที่แทบจะไม่ห่างไปจากความคิดของคนพม่า ในปัจจุบันอย่างเช่นเรื่องการทุจริต ความจำเป็นใน การให้สิ่งจูงใจแก่เจ้าหน้าที่รัฐเกือบทุกคนเพื่อให้

ทำหน้าที่ให้ลู่ลวงกลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน อย่างไรก็ตาม คนส่วนใหญ่ซึ่งรวมไปถึงสมาพันธ์ภาพและการพัฒนาแห่งรัฐ (State Peace and Development Council หรือ SPDC) กลับมองเห็นว่าการดังกล่าวเป็นเรื่องที่ไม่พึงประสงค์ ดังนั้นบทความ เรื่องเล่า และการ์ตูนที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตในหน่วยงานราชการจึงยังคงได้รับการสนับสนุน ตราบเท่าที่ยังไม่มีการเชื่อมโยงหรือส่งผลกระทบต่อมาถึงกองทัพ เช่นเดียวกันกับการสืบสวนเรื่องทุจริตซึ่งมักจะเกิดขึ้นและมีการจับกุมเพียงแค่เจ้าหน้าที่ชั้นผู้น้อยเท่านั้น ด้วยเพราะว่า เมื่อใดก็ตามที่มีเงื่อนไขสาวไปถึงผู้ที่มีอำนาจสูงกว่า การสืบสวนก็มักจะถูกระงับ Ma Sanda จึงจำเป็นต้องใช้ “นิทานพื้นบ้าน” ที่มีการปรับปรุงให้เข้ากับยุคสมัยมาสร้างความบันเทิงให้แก่ผู้อ่าน โดยเรื่องราวกล่าวถึงหัวหน้าในท้องถิ่นที่พลาดตกหลุมพรางของตัวเองและถูกเปิดเผยว่าเขาเองก็ทุจริตพอๆกับคนที่เขาอยากจะทำ ด้วยวิธีการเล่าที่ชาญฉลาด เธอพยายามเลี่ยงที่จะพูดตรงๆ ว่าเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องนั้นมีกระทำความผิด

การทุจริตในหมู่เจ้าหน้าที่ชั้นสูง มีมาตั้งแต่ก่อนที่สภาพัฒนาการฟื้นฟูและระเบียบแห่งรัฐ (State Law and Order Restoration Council หรือ SLORC) จะเข้ามาครอบครองอำนาจตั้งแต่ปี ค.ศ.1988 โอกาสในการหาประโยชน์ส่วนตัวเพิ่มขึ้นจากการเปิดกว้างทางเศรษฐกิจของพม่าโดยเฉพาะที่มันตะเลย์ ซึ่งทำให้บางท่านอาจรู้สึกว่าการเล่าของ Ma Sanda เหมาะกับสถานการณ์ในทุกวันนี้มากกว่าในช่วงเวลาที่เขียนใน ปี ค.ศ.1988 เสียอีก ในผลงานของเธอมักมีการกล่าวเสียดสีถึงพวกที่ขโมยวัสดุก่อสร้างของรัฐบาลอย่างโจ่งแจ้งหรือพวกที่ร้องขอค่าอนุญาตเยี่ยมคนป่วยในโรงพยาบาล ในงานเขียนอีกเรื่องที่มีชื่อว่า “The Uninvited Guest” (1989) Ma Sanda ได้วิจารณ์ทางอ้อมถึงรัฐบาลซึ่งปกครองมาอย่างต่อเนื่องและไม่สามารถพัฒนาประเทศ

ภายหลังจากการประกาศอิสรภาพมากกว่า 40 ปี เรื่องเล่าดังกล่าวพูดถึงบ้าน (ประเทศพม่า) ที่มีหลังคารั่ว ซึ่งเป็นจำนวนที่ใช้กล่าวถึงการทุจริตในระดับสูงสุด บ้านหลังนี้ถูกสร้างและมีการสร้างใหม่ด้วยการผสมผสานระหว่างวัสดุที่ดีและไม่ดี (เปรียบเหมือนกับนโยบายที่แตกต่างกันตลอดหลายปีตั้งแต่การประกาศอิสรภาพ)

Mo Mo (Inya) และ Ma Sanda ไม่ได้เป็นนักเขียนหญิงเพียงแค่ 2 ท่านที่เขียนเรื่องสั้นที่น่าสนใจในช่วงเวลานี้ นักเขียนที่ชื่อ Maung Tha-ra ได้เป็นบรรณาธิการให้กับหนังสือเล่มเล็กเล่มหนึ่งซึ่งได้รวบรวมเรื่องเล่า 12 เรื่องจากนักเขียนหญิงในยุคร่วมสมัยจำนวน 12 คน (1985) แต่เป็นที่น่าเสียดายสำหรับนักศึกษาวรรณคดีที่เขาไม่ได้เขียนเกริ่นนำหรือให้เหตุผลในการเลือกแต่อย่างใด มีเพียงแค่วันที่และรายละเอียดอย่างย่อของเหล่านักเขียนเท่านั้น ซึ่งระบุว่า มีนักเขียน 3 ท่านที่เป็นหมอล ในปีที่ถัดมา Maung Tha-ra ได้ตีพิมพ์หนังสือเล่มที่สองซึ่งได้มาจากการคัดเลือกเรื่องเล่าที่เขียนเมื่อไม่นานในเวลานั้น (1986) หนังสือเล่มนี้เขียนโดยแพทย์หนุ่มสาว 12 ท่าน ซึ่งเป็นผู้หญิง 4 คน โดยมีนักเขียนหญิง 2 คนคือ Ju และ Mya Hnang Nyo ที่เคยเขียนผลงานไว้ในเล่มก่อนหน้านี้ ในเวลานี้เอง Ma Sanda ได้ผลิตผลงานรวมเรื่องสั้นล่าสุดของเธอเองเป็นชุดที่ 2 (1985)

เป็นที่เห็นได้ชัดว่างานเขียนประเภทเรื่องสั้นยังคงได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก หนึ่งในเหตุผลที่แน่นอนคือ หนังสือพิมพ์รายวันนั้นน่าเบื่อและส่วนใหญ่มีแต่เรื่องที่คนไม่สนใจ ทั้งนี้เป็นเพราะสำนักพิมพ์ถูกรัฐบาลควบคุมให้มีการรายงานข่าวเกี่ยวกับการเยี่ยมชมโครงการสิ่งก่อสร้างต่างๆ ของเหล่ารัฐมนตรีและมีข้อความกระตุ้นให้ประชาชนทุกคนขยันทำงานให้มากขึ้น ทางด้านโทรทัศน์ซึ่งเริ่มมีปรากฏในปี ค.ศ.1980 และยังไม่มีการใช้อย่าง

แพร่หลาย ก็มีการถ่ายทอดรายการเพียงแค่ 2-3 ชั่วโมง ในช่วงเย็นเท่านั้น นิตยสารรายเดือนซึ่งตีพิมพ์เรื่องสั้นในแนวสมจริงมากมายจึงทำหน้าที่เป็นตัวแทนถ่ายทอดแนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต เหมือนกับที่ชาวตะวันตกรับข้อมูลจากหนังสือพิมพ์รายวัน วิทญู และละครโทรทัศน์

การวิเคราะห์อย่างละเอียดในงานเขียนของนักเขียนหญิงที่ปรากฏหนังสือทั้งสามชุดที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นถึงความสนใจและแนวทางการเขียนของพวกเขา ในบรรดางานเขียนเหล่านี้ไม่มีชิ้นใดเลยที่มีลักษณะของแนวจินตนิมิต แนวเร้นลับ หรือแนวระทึกขวัญ ผลงานส่วนใหญ่เป็นแนวสมจริง กล่าวถึงเหตุการณ์ในปัจจุบัน ไม่มีผลงานใดเลยที่พูดถึงสงคราม การต่อสู้ การเมือง หรือรัฐบาล และไม่มีเรื่องแนวกระตุ่นกามารมณ์ ไม่ว่าจะเป็นเพียงเล็กน้อยก็ตาม หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับการคบชู้หรือการค้าประเวณี ทั้งนี้ มีเพียงแค่เรื่องเดียวเท่านั้นที่เป็นเรื่องแนวรักบริสุทธิ์ ผลงานมากมายนำเสนอภาพที่แท้จริงของความยากลำบากและความล้มเหลวของชีวิตในเมือง แต่ไม่มีเรื่องใดเลยที่มีการวิจารณ์รัฐบาลแบบตรงๆ

สาเหตุที่เรื่องเล่าเหล่านี้เป็นแนวสมจริงอาจเป็นเพราะผู้หญิงเป็นผู้เขียน เรื่องเล่าเหล่านี้เต็มไปด้วยรายละเอียดที่พิถีพิถันเกี่ยวกับชีวิตประจำวันของคนจนและชนชั้นกลาง โดยพูดถึงการดิ้นรนต่อสู้กับปัญหาในทุกๆวัน การทะเลาะกับญาติพี่น้องหรือเสียใจไปกับความตายก่อนวัยอันควรของสมาชิกในครอบครัว การระลึกรถึงความทรงจำในวัยเด็ก การกังวลเกี่ยวกับอาหารที่จะทำกินในมือต่อไป หรือวิธีการหาเงินไว้เป็นค่ารักษาพยาบาล ความสงสัยที่ว่าควรจะแต่งงานหรือไม่ รวมไปถึงความเสียใจอย่างขมขื่นเมื่อตัดสินใจแต่งงานไปแล้ว เรื่องจำนวนมากบรรยายถึงความทุกข์ทรมานที่มาจากความยากจนโดยเฉพาะอย่างยิ่งความทุกข์ของเด็กๆ

ความทุกข์ใจของแม่ที่มีอายุน้อยซึ่งมีภาระจากการตั้งครรภ์อย่างต่อเนื่อง หรือสภาวะลำบากของเหล่าผู้หญิงวัยกลางคนที่ต้องดูแลพ่อแม่ที่แก่ชราไปพร้อมกับลูกเล็กๆ เราได้เห็นเรื่องราวของแพทย์หญิง ครูผู้หญิง ผู้หญิงที่หย่าและเลี้ยงลูกด้วยตัวเอง ผู้หญิงที่ไม่พอใจสามีที่ไร้ประโยชน์ และผู้หญิงที่เลิกเรียนแล้วมาแต่งงานตั้งแต่เด็ก เราไม่สามารถกล่าวได้ว่าแนวเรื่องประเภทนี้ซึ่งมีบทสนทนาและบรรยากาศที่สมจริงจะเป็นที่สนใจพอๆกัน ในหมู่นักอ่านเพศชายและนักอ่านเพศหญิงหรือไม่ อย่างไรก็ตาม มีเรื่องสั้นในนิตยสารรายเดือนเพียง 2-3 เล่มเท่านั้นที่น่าจะเขียนให้ผู้หญิงอ่าน และผู้เขียนบทความเรื่องนี้มั่นใจว่าผู้ชายชอบอ่านผลงานของ Ma Sanda เพราะอารมณ์ขันของเธอ

เรื่องเล่าส่วนใหญ่ในหนังสือชุดของ Maung Tha-ra (1985 และ 1986) ได้ให้ข้อคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับสังคมพม่าสมัยใหม่โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือความสัมพันธ์ในครอบครัว เรื่องเล่าบางเรื่องของ Ma Sanda อาจเรียกได้ว่ามีลักษณะเป็นสอนสั่งอย่างเปิดเผย แต่ด้วยทักษะและอารมณ์ขันของเธอจึงทำให้ผลงานของเธอพัฒนาไปไกลกว่านิทานสอนคุณธรรมในแบบดั้งเดิม งานเขียนชิ้นหนึ่งของเธอที่มีชื่อว่า "I Hate Pasteur" ซึ่งเขียนโดยใช้มุมมองของไวรัสเรบีส์ สอนผู้อ่านได้อย่างชาญฉลาดเกี่ยวกับเรื่องโรคพิษสุนัขบ้าและอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้กับสุนัขทุกตัว รวมไปถึงพวกสุนัขชนชั้นกลางที่นิสัยดีด้วย นอกจากนี้เรื่องดังกล่าวยังสอนให้เห็นถึงความจำเป็นในการเข้ารับการรักษาในกรณีที่ถูกกัดด้วย ภาพของไวรัสที่ในตอนแรกยามใจขณะกำลังแบ่งตัวในขาของเด็กชายที่น่าสงสารคนหนึ่ง แล้วเปลี่ยนมาเป็นความรู้สึกหวาดกลัวที่ต้องเผชิญกับการรุกรานของยาฉีดหลายขนานสร้างความตรึงใจแก่ผู้อ่านได้มากกว่าการเตือนอย่างตรงไปตรงมาเสียอีก

เรื่องสั้นที่ชื่อ “One Sesame Seed, One Star, One Drop of Ink” ซึ่งแรกเริ่มตีพิมพ์ในนิตยสารเยาวชนของรัฐบาลในปี ค.ศ. 1983 สื่อให้เห็นว่าคุณภาพชีวิตในสังคมถูกกำหนดด้วยการกระทำเล็กๆ น้อยๆ ทั้งหมดของแต่ละคนแม้ว่าจะดูไม่สำคัญก็ตาม มีเรื่องเล่า 3 ตอนที่ยาวไปถึงชีวิตโดยทั่วไปในเมืองอย่างกรุงเทพฯ จนถึงปัจจุบัน โดยกล่าวถึงผู้หญิงคนหนึ่งที่กำลังเดินทางกลับบ้านหลังจากไปซื้อของ ระหว่างทางเธอได้หยุดชะงักหลังจากที่เดินผ่านกองขยะขนาดใหญ่ที่กำลังส่งกลิ่นเหม็นมาจากมูมถนน เหตุการณ์นี้เองทำให้เธอได้ปรึกษากับเพื่อนบ้านว่าแต่ละคนควรที่จะทำอะไรก่อนทิ้งหรือไม่ ซึ่งถือเป็นสิ่งที่ควรทำเพื่อสุขภาพที่ดี แต่เพื่อนบ้านของเธอกลับปฏิเสธเพราะกระดาษหนังสือพิมพ์ที่ใช้ห่อขยะนั้นสามารถเอาไปขายต่อได้ ตอนถัดไปบรรยายภาพตอนเช้าตรู่ในขณะที่ตัวเธอกำลังนั่งรถประจำทางไปเยี่ยมแม่ก่อนไปทำงาน แต่รถกลับเสีย รถประจำทางในอย่างกรุงเทพฯ ใหญ่เสื่อมสภาพและแออัดมากซึ่งทุกวันนี้ก็ยังคงเป็นอย่างนี้อยู่ ถ้าผู้โดยสารตัดสินใจลงจากรถและช่วยกันเข็น รถอาจจะแล่นได้อีกครั้ง ทว่ากลับไม่มีใครตัดสินใจทำอย่างนั้นเลย พวกเขาจึงต้องเปลี่ยนรถและไปสาย เมื่อหญิงสาวไปถึงที่ทำงาน เธอก็พบว่าเพื่อนร่วมงานแสนสะเพร่าของเธอเปิดพัดลมทิ้งไว้ทั้งคืนซึ่งเป็นการใช้พลังงานไฟฟ้าอันมีค่าอย่างสิ้นเปลือง สาเหตุที่พลังงานไฟฟ้าเป็นสิ่งมีค่านั้นเป็นเพราะเมืองอย่างกรุงเทพฯ ต้องทนลำบากกับไฟฟ้าที่ดับอยู่บ่อยครั้ง ซึ่งบางเขตก็ใช้ไฟฟ้าในช่วงเย็นเพียงแค่ 2 วันต่อสัปดาห์เท่านั้น เรื่องราวนี้ถูกเล่าด้วยอารมณ์ขัน โดยที่ผู้เขียนไม่ได้ใช้ความพยายามมากมายแต่อย่างใดในการชี้ให้เห็นถึงประเด็นเรื่องคุณธรรม

จากผลงานเรื่องเล่าของแพทย์หญิงที่ชื่อ Win Win Lat ทำให้เราเรียนรู้เกี่ยวกับการให้บริการทาง

สาธารณสุขในพม่าเป็นอย่างมาก ในเรื่องนี้ แพทย์สาวได้ตระเวนไปทั่วเมืองอย่างกรุงเทพฯ และชานเมืองเพื่อหาที่อยู่ที่คลินิกเล็กๆ เป็นของตัวเองเพราะตำแหน่งของเจ้าหน้าที่รัฐในโรงพยาบาลขาดแคลน ค่าแรงก็มีเพียงน้อยนิด และไม่มีบริการสาธารณสุขแห่งชาติทำยที่สุด เธอก็ตั้งกิจการในย่านชานเมืองที่แร้นแค้นแห่งหนึ่ง ก่อนหน้านั้นเธอได้ปฏิเสธการแต่งงานกับคนไข้โดยโกหกว่าเธอได้แต่งงานกับทหารที่ไปรบในแนวหน้าแล้ว ซึ่งถือเป็นการอ้างอิงที่หาได้ยากเกี่ยวกับสงครามกลางเมืองที่ยังคงดำเนินต่อไปในพม่า แพทย์หญิงผู้นี้ประสบกับความลำบากเป็นอย่างมากในการหาการรักษาคนไข้เนื่องจากระบบอยู่ภายใต้การนำมาใช้ในทางที่ผิดมาอย่างเนิ่นนาน และยากก็ได้รับการจัดสรรมาจากศูนย์ต่างๆ ของรัฐ ในหนึ่งครั้งหมอที่อาวุโสกว่าสามารถซื้อยาสำหรับหนึ่งสัปดาห์หรือหนึ่งเดือนได้ ในขณะที่หมอรุ่นน้องได้ยาสำหรับใช้แค่เพียงสองวันเท่านั้นจากทุกๆ ครั้งที่เข้าแถว เพื่อที่จะชดเชยกับค่าตอบแทนที่ต่ำ เหล่าหมอหนุ่มสาวจะรับการจัดสรรยาทุกชนิดและเก็บยาที่จะต้องใช้รักษาคนไข้ที่แสนยากไร้ไว้ แล้วขายยาที่เหลือไปยังตลาดมืด สำหรับคนส่วนใหญ่นั้น ยาจหาซื้อได้ในราคาตลาดมืดเพียงเท่านั้น ดังนั้นการเจ็บป่วยด้วยโรคที่ร้ายแรงถือเป็นหายนะของครอบครัวที่ยากจนและมักจะเป็นเหตุให้ต้องมีการกู้หนี้ยืมสินไปไม่รู้จักจบ แพทย์สาวที่เป็นตัวเอกต้องต่อสู้กับความรู้สึกผิดชอบชั่วดีของตัวเองด้วย เพราะเธอโตมากับความเชื่อที่ว่าหมอมีหน้าที่ต้องดูแลรักษาเพื่อนมนุษย์ไม่ใช่เอาเปรียบผู้อื่น แต่ไม่ว่าจะอย่างไรเธอก็จะต้องหาทางดำรงชีวิตให้ตัวเองด้วย เธอทำงานนานหลายชั่วโมงและมักจะกลับบ้านโดยรถประจำทางในเวลาที่ย่ำแย่ เรื่องเล่านี้จบลงได้ด้วยดีโดยแพทย์สาวได้รับความไว้วางใจและความรักใคร่จากเหล่าคนไข้ของเธอ และยังคง

มันคงต่อหลักการของเธอต่อไป

เรื่องเล่าที่เป็นที่นิยมของ Ma Sanda ที่มีชื่อว่า “TV Disease” (1982) แฝงคำเตือนที่ซับซ้อนเกี่ยวกับผลกระทบที่น่าทึ่งจากพวกของกินของใช้ของชาวตะวันตกซึ่งในกรณีนี้กล่าวถึงโทรทัศน์ เครื่องหนึ่งที่เขาของซื้อมาจากญี่ปุ่นด้วยเงินสะสมในระหว่างที่ไปศึกษาดูงาน เจ้าของนั้นภูมิใจในโทรทัศน์ของตัวเองเป็นอย่างมากและอยากที่จะให้เพื่อนบ้านได้มานั่งดูกัน แต่ด้วยความที่โทรทัศน์นี้เป็นเหมือนดั่งของหายากที่แสนล้ำค่า ทำให้ครอบครัวที่ครอบครองต้องเสียเงินไปกับค่ากาแฟและค่าขนมที่เตรียมไว้ต้อนรับแขกที่มาเยี่ยมชมกันอย่างเนืองแน่น ภายหลังเจ้าของบ้านต้องทรมานกับการนอนไม่หลับและเกือบจะป่วยหนัก ทำให้เขาเกิดความกลัวว่าตัวเองจะติดเชื้อมโรคและอยากที่จะกลับไปในอดีตเพื่อที่จะได้ไม่ไปซื้อของที่นำพาเคราะห์ร้ายมาให้ขึ้นนี้

ลักษณะของสภาพข้าวของเครื่องใช้ในแต่ละชั้นชั้นในสังคมที่แตกต่างกันได้รับการสะท้อนให้เห็นอย่างเด่นชัด แม้ว่าแทบจะไม่มีการอ้างถึงชนชั้นทหารหรือครอบครัวของทหารอย่างชัดเจนก็ตาม พวกที่ร่ำรวยจะมีบ้านที่มีโทรทัศน์ ตู้เย็นและโทรศัพท์ ใครที่มีสวนขนาดใหญ่และรถยนต์ก็จะยิ่งดูเป็นผู้ที่มีความมั่งคั่งมากขึ้น ครอบครัวที่ยากจนที่สุดทำอาหารได้แค่สตูโปะไม้เขียวซึ่งปรุงรสด้วยปลาแห้งชิ้นเล็กๆ แล้วเอาไปกินกับข้าว พวกเขามักจะมีหนี้เป็นจำนวนมากจนต้องไปจำนำข้าวของเพื่อที่จะได้มีเงินมาซื้อข้าวราคาถูกและน้ำมัน ในเรื่องเล่าจำนวนมาก เราได้เห็นภาระทางการเงินที่ใหญ่หลวงซึ่งอาจจะตกเป็นความรับผิดชอบของลูกสาวคนโตในครอบครัวคนจน ทำให้ต้องออกไปทำงานหาเงินและหยุดเรียนตั้งแต่อายุ 10 ถึง 11 ขวบ

เราได้เรียนรู้เป็นอย่างมากเกี่ยวกับหมอและคนไข้ในความดูแลของพวกเขาเนื่องจากมีหมอหลายคนเป็นนักเขียนเรื่องสั้น เหล่าคนไข้คาดหวัง

อยากให้หมอรักษาให้หายโดยเร็ว มิเช่นนั้นพวกเขาก็จะไปหาหมอคนใหม่ ด้วยเหตุนี้ทำให้หมอหนุ่มสาวอยู่ภายใต้ความกดดัน และจำเป็นจะต้องฉีดยาให้คนไข้ คนป่วยชาวพม่าคาดหวังให้หมอฉีดยาให้ในทุกๆ มื้ออาหารซึ่งพวกหมอมักจะทำเช่นนั้น มีความขาดแคลนหมออย่างรุนแรงในโรงพยาบาลประจำจังหวัด เพราะเหล่าบัณฑิตจากอย่างกุ้งและมณฑลยูนนานไม่เต็มใจที่จะรับตำแหน่งหน้าที่ที่ห่างไกลจากความช่วยเหลือดูแลของครอบครัวของตน ในเรื่องเล่าที่น่าเศร้าใจของ Mo Mo (Inya) กล่าวถึงแพทย์หนุ่มคนหนึ่งแม่ของเขาเสียชีวิตเนื่องจากถูกส่งไปยังโรงพยาบาลที่ไม่มีหมอที่มีคุณภาพ ชายหนุ่มจึงตัดสินใจกลับไปยังบ้านเกิดและทำงานอยู่ในโรงพยาบาลชนบทแห่งหนึ่ง และด้วยการตัดสินใจนี้เอง ทำให้เขาได้ตระหนักว่าโชคชะตาได้กระทำต่อเขาในฐานะหนุ่มชาวชนบทได้อย่างแตกต่างไปจากหญิงสาวคนหนึ่งที่ได้เติบโตมาด้วยกันกับเขาเพียงคนเดียว ตอนนี้เธอแต่งงานแล้ว และยากจนเกินกว่าที่จะส่งลูกสาวไปเรียนที่โรงเรียนในเมือง แม้ว่าแพทย์หนุ่มจะเสนอความช่วยเหลือให้แล้วก็ตาม

ในเรื่องเล่าจำนวนมากเหล่านี้ เราจะพบว่าสายสัมพันธ์ของครอบครัวมีความแน่นแฟ้นอย่างที่ไม่เคยเป็นมาก่อน เราได้เห็นพ่อแม่ได้รับการเคารพและการดูแลในวัยชรามากแค่ไหน ได้เห็นว่าคน 4 รุ่นใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันในบ้านหลังเดียวกันได้อย่างไร เช่นการทำให้คุณยายที่ขี้หงุดหงิดและเจ็บปวดๆ แอ๊ดๆอารมณ์ดี และได้เห็นความรู้สึกพวกพี่ๆ ที่มีต่อหน้าที่ในการให้เงินจุนเจือน้องๆ และคอยส่งเสียค่าเล่าเรียน

ผลงานโดยนักเขียนหญิงเหล่านี้ เป็นลักษณะเฉพาะของงานเขียนประเภทเรื่องสั้นในทศวรรษ 1980 โดยมีทั้งความสมจริงอย่างน่าประทับใจในแง่การบรรยายภาพ ตัวอย่างเช่นความรู้สึกของแม่ที่

ตั้งท้องเป็นครั้งที่สี่หรือห้า มีภาระเลี้ยงดูลูกเล็กๆ คุณแม่เหล่านี้ยังคงสงสัยว่า ทำไมพวกเธอต้องลำบากเรียนถึงระดับมหาวิทยาลัย และหวังว่าสามีจะมาช่วยแบ่งเบาภาระครอบครัวได้มากกว่านี้ Mo Mo (Inya) ได้เขียนเรื่องราวเกี่ยวกับความทุกข์ของภรรยาผู้มั่งคั่งที่สามีไปทำงานต่างประเทศด้วยเช่นกัน แม้ว่าเหล่าสามีจะส่งเงินมาให้พวกเธอมากมาย รวมไปถึงรถยนต์ด้วย แต่เหล่าภรรยาก็กลับอยากได้นครักของพวกเธอมากกว่า ก่อนทศวรรษ 1980 มีชาวพม่าไม่มากนักที่เดินทางไปทำงานต่างประเทศ แต่ด้วยเพราะความล้มเหลวของเศรษฐกิจพม่าในการพัฒนาให้ทันประเทศเพื่อนบ้าน เหล่ากะลาสีจึงเป็นชนกลุ่มแรกที่ออกเดินทางไปทำงาน และทิ้งครอบครัวไว้เบื้องหลัง โดยมีกลุ่มคนงานก่อสร้างและคนงานอื่นๆ ออกเดินทางตามไป

การอภิปรายและการวิจารณ์วรรณกรรม

ก่อนทศวรรษ 1970 มีการตีพิมพ์บทวิจารณ์วรรณกรรมและการวิเคราะห์ผลงานใหม่ในเชิงลึกไม่มากนัก ในช่วงกลางทศวรรษ 1960 รัฐบาลทหารได้กำหนดเงื่อนไขว่างานเขียนจะต้องเป็นประโยชน์ต่อประชาชน (pye-thu akya-byu) และจะต้องมีส่วนช่วยในการสร้างแนวคิดสังคมนิยม ผลที่เกิดขึ้นก็คือ การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวรรณกรรมกลายเป็นเรื่องที่เกี่ยวพันกับการเมืองเป็นอย่างมาก และกลุ่มผู้เขียนที่สนใจในเรื่องของรูปแบบ กลวิธี และแนวทางในการเขียนก็ถูกวิจารณ์อย่างรุนแรงในฐานะที่สร้างผลงานโดยเห็นแก่ศิลปะมากกว่าประชาชน อย่างไรก็ตาม ในปี ค.ศ. 1983 นิตยสาร Thabin (Performance) ซึ่งก่อตั้งได้ไม่นาน ได้ขอให้ Aung Thin นักวิจารณ์ชั้นนำทางด้านวรรณคดีสมัยใหม่ เขียนบทความประจำโดยใช้ชื่อว่า “My Favorite Short Story” โดยเขาได้ทำการสำรวจเรื่องสั้นในนิตยสารรายเดือนแต่ละเล่ม เลือกเรื่อง

ที่ชอบและเขียนเหตุผลประกอบ ซึ่งเขาทำงานชิ้นนี้ติดต่อกันเป็นเวลาถึง 25 เดือน

บทความชุดนี้กระตุ้นความสนใจในหมู่ผู้อ่านเป็นอย่างมาก และอาจมีส่วนช่วยให้เกิดความตระหนักมากขึ้นในเรื่องคุณค่าของวิธีการคิดวิเคราะห์ และคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณมากขึ้น ในงานเขียนเรื่องแต่ง ผลงานหนังสือ 2 ชุดของ Maung Tha-ra (1985, 1986) ได้รับการตีพิมพ์ภายหลังที่บทความของ Aung Thin ในนิตยสาร Thabin ปิดตัวลงได้ไม่นาน โดยมีเรื่องสั้น 3 เรื่องที่ Aung Thin ได้เคยเลือกไว้ รวมอยู่ในหนังสือชุดของ Maung Tha-ra ด้วยเช่นกัน แต่เหมือนดังที่เคยกล่าวไว้ตอนต้น Maung Tha-ra ไม่ได้เขียนบทวิจารณ์ของบรรณาธิการเข้าไปด้วย น่าแปลกใจที่มีผลงานชิ้นหนึ่งที่ชื่อว่า “Htamein-le tahteh” (One Little Sarong) ซึ่งเลือกโดย Aung Thin ในปี ค.ศ. 1984 ได้หายไปจากผลงานตีพิมพ์ในปี 1999 ของเขา

“One Little Sarong” ถ่ายทอดเรื่องราวอันน่าประทับใจของเด็กหญิงคนหนึ่งชื่อโฮรง (htamein) ผีนสุดท้ายของเธอขาด ขณะที่เธอนั่งยองๆ ทำอาหารให้กับครอบครัว แม่ของเธอตายไปเมื่อปีที่แล้ว ปลอมให้เธอต้องดูแล และหาอาหารให้น้องสาวอีกสามคน เรื่องราวจบลงด้วยฉากที่น่าจดจำ บรรยายถึงตอนที่เด็กหญิงกำลังพยายามดึงปลาดูใหญ่ที่ติดกับขึ้นจากแม่น้ำ หล่นลงจากปลาขึ้นฝั่งได้สำเร็จ แต่ในขณะที่เธอกำลังเอาตะขอออกนั้น โฮรงขาดๆ ของเธอก็เกิดหลุดและลอยออกไปไกลโดยที่เธอไม่ทันสังเกต จนกระทั่งถึงตอนที่เธอขึ้นจากน้ำ ด้วยความมุ่งมั่นที่ไม่อยากเสียอาหารที่เป็นดังรางวัลนี้ไป เด็กหญิงจึงจับปลาไว้แน่นแนบตัวและวิ่งเปรี๊ยะเปล่ากลับบ้านผ่านหมู่บ้านไปอย่างกล้าหาญ ชาวพม่าบางคนมองว่าเรื่องดังกล่าวมีสนิมที่ไม่ดีนักเพราะดูไม่น่าอภิมรย์ เรื่องเล่านี้เป็นผลงานชิ้นแรกของนักเขียนนาม Nu Nu Yiy (Inwa) ซึ่งในตอนนั้นยัง

ไม่เป็นที่รู้จัก แต่ปัจจุบันเธอเป็นนักเขียนที่ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมากคนหนึ่ง งานเขียนของเธอเรื่องนี้ไม่ถูกรวมไว้ในผลงานตีพิมพ์ในปี ค.ศ. 1999 ของ Aung Thin เนื่องจากคณะกรรมการกลั่นกรองสื่อระงับการตีพิมพ์ใหม่ ในช่วงระหว่างปีที่ผลงานนี้ถูกเขียน (1984) จนถึงปี ค.ศ. 1999 มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองอย่างรุนแรงในพม่า การประท้วงเรียกร้องประชาธิปไตยในปี ค.ศ. 1988 กลับส่งผลให้อำนาจในการควบคุมประเทศของทหารแข็งแกร่งมากขึ้น ทำให้คณะกรรมการกลั่นกรองสื่อสิ่งพิมพ์ของประชาชนเข้มงวดมากขึ้นและมีอำนาจเบ็ดเสร็จมากขึ้นด้วย ผลงานใดที่พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่เป็นประโยชน์ต่อประเทศจะถูกระงับและดูเหมือนว่าภาพของความยากจนนั้นจะไม่ส่งเสริมให้เกิดภาพลักษณ์ที่น่าพึงพอใจ

รางวัลทางวรรณคดี

อย่างไรก็ดี ไม่ว่าเหล่านักเขียนจะประสบปัญหาจากคณะกรรมการกลั่นกรองสื่อมากเพียงใด ความสนใจของประชาชนในด้านวรรณกรรมประเภทเรื่องแต่งขนาดสั้นกลับมีการตื่นตัว ดังจะเห็นได้จากบทความวิจารณ์ประจำและบทอภิปรายต่างๆ ที่เริ่มปรากฏให้เห็นในนิตยสารรายเดือนมากมาย ในระหว่างทศวรรษ 1990 เมื่อนักเขียน Mo Mo (Inya) เสียชีวิตก่อนวัยอันควรในปี ค.ศ. 1990 สามีของเธอและกลุ่มนักเขียนได้ก่อตั้งองค์กรเพื่อเป็นการระลึกถึงเธอ โดยมีเป้าหมายในการจัดอบรมให้ความรู้และจัดให้มีการมอบรางวัลประจำปีแก่นักเขียนเรื่องสั้นใหม่ๆ งานประกวดนี้ดำเนินติดต่อกันเป็นเวลา 4 ปี (1994-1997) และปีแรกมีผลงานเข้าประกวดถึง 600 เรื่อง โดยคณะกรรมการ 4 ท่านสามารถเลือกเฟ้นผู้ชนะได้ 16 คนจากผลงานจำนวนมหาศาลนี้

ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1963 รัฐบาลทหารได้จัดงาน

มอบรางวัลวรรณกรรมแห่งชาติ (National Literary Awards) ให้แก่วรรณคดีประเภทต่างๆ หลายคนคิดว่ารางวัลเหล่านี้ไม่น่าเชื่อถือเพราะเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินมีความเกี่ยวข้องกับการเมืองและแนวคิดชาตินิยมเป็นสำคัญ ความพยายามของเหล่านักเขียนอิสระที่จะก่อตั้งการมอบรางวัลด้วยตนเองนับเป็นการท้าทายต่อเหล่าข้าราชการ ด้วยเหตุนี้จึงไม่ใช่เรื่องน่าแปลกใจหากผลงานที่ได้รับคัดเลือกให้รับรางวัลจากเวทีนี้จะถูกกองเซ็นเซอร์ระงับการตีพิมพ์เป็นหนังสือเล่มเล็กภายหลังจากที่งานประกวดแต่ละครั้งเสร็จสิ้น เรื่องเล่าเรื่องหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับครูในโรงเรียนที่ยอมจำนนต่อความกดดันมหาศาลและยอมให้นักเรียนลอกข้อสอบได้รับรางวัลอันดับสองในเวทีนักเขียนอิสระ แต่กลับถูกระงับทั้งที่เป็นที่รู้จักโดยทั่ว ว่าพวกครูมักจะได้รับสินบนก็ตาม ในทางกลับกัน เมื่อปี ค.ศ. 1996 ผลงานเรื่องเล่าจากเรื่องจริงโดย Daung Ne Min ที่มีชื่อว่า “Htaung win-za” (Prison Visiting) กลับได้รับเลือกและตีพิมพ์ทั้งๆ ที่ผลงานนี้สะท้อนภาพที่แท้จริงของเหล่านักโทษและสภาพในคุกอินเซิง (Insein Prison)

ผมชื่อว่า Sein Yun และผมเกิดในคุก นี่เป็นเพราะว่าแม่ผมตั้งท้องแก่ตอนที่เธอมาอยู่ที่นี่ เธอได้รับโทษหนักจากการค้ายาเสพติด ไม่นานนักหลังจากที่ผมเกิดเธอก็ป่วยและเสียชีวิต ไม่มีใครรู้ว่าใครเป็นพ่อของผม และพวกเขาไม่สามารถสืบหาญาติคนไหนได้เลย ทำายที่สุดผมจึงถูกส่งมาที่สถานสงเคราะห์เด็ก โชคดีที่วันหนึ่งมีคนอยากจะรับเลี้ยงผม พ่อบุญธรรมของผมเป็นคนที่มีเมตตาและรักผมมากเหมือนกับเป็นลูกแท้ๆ เพราะมีเขาผมจึงได้เรียนเขียนอ่านและไม่เคยขาดอะไร แต่ในที่สุด เลือดแม่ก็แผดฤทธิ์ ผมไม่อาจทำตัวเป็นคนดีได้และเอาแต่หนีออกจากบ้าน ไม่ว่าพ่อผมจะพยายามสอนให้ผมเดินในเส้นทางที่ถูกที่ควรแค่ไหน มันกลับไม่มีประโยชน์อะไรเลย ทำายที่สุดเขาก็ต้อง

ปล่อยผม ผมไม่ได้สนใจเลย สักนิดและหลังจากนั้น
ผมก็เข้าออกคุกโดยไม่หวนกลับไปนึกถึงเรื่องนั้น
อีกเลย

(Anna Allott แปล)

อีกหนึ่งตัวอย่างของเรื่องราวซึ่งก่อให้เกิดการ
โต้แย้งที่ผ่านการกลั่นกรองของกองเซ็นเซอร์และได้
รับรางวัลชนะเลิศในการประกวดในปี ค.ศ.1994 คือ
เรื่องราวอันน่าเศร้าที่มีชื่อว่า “Bed No.D12” ซึ่งพูดถึง
ชายหนุ่มในโรงพยาบาลที่เสียชีวิตด้วยโรคเอดส์

Nu Nu Yiy และ Ju

นักเขียนสาว 2 ท่านที่กลายเป็นที่นิยมในช่วง
ทศวรรษ 1980 คือ Nu Nu Yiy (Inwa) ซึ่งได้กล่าวถึง
แล้วเมื่อข้างต้น และ Ju นักเขียนทั้งสองมาจาก
พม่าตอนบน โดย Nu Nu Yiy (Inwa) นั้นมาจาก
หมู่บ้านหนึ่ง (Inwa) ที่ใกล้กับมณฑลชเวโบ ในขณะ
ที่ Ju มาจาก Yen-an-gyaung ซึ่งเป็นเมืองที่อยู่ใกล้
แหล่งน้ำมัน ทั้งสองต่างสำเร็จการศึกษาในมหาวิทยาลัย
(ด้านคณิตศาสตร์และแพทยศาสตร์ตามลำดับ)
พวกเขาไม่สนใจที่จะทำงานตามสาขาที่เรียนมา
แต่ก็สามารถประกอบอาชีพนักเขียนเต็มเวลาได้ใน
ที่สุด Nu Nu Yiy (Inwa) มีความเห็นอกเห็นใจ
ผู้ยากไร้และผู้ที่ถูกกดขี่ในสังคมอย่างสุดซึ้งและได้
เขียนเรื่องเล่ามากมายที่มักจะถ่ายทอดเรื่องราวใน
ลักษณะที่เกินความเป็นจริงอยู่บ่อยครั้ง แต่ก็สามารถ
บรรยายได้อย่างชัดเจนถึงความยากลำบากและ
ความทุกข์ทรมานของกลุ่มคนที่อยู่เบื้องล่างของ
สังคมเหล่านี้ เธอมักจะแสดงความสามารถของเธอ
ในการสื่อความรู้สึกและทัศนคติของคนหนุ่มสาวที่
เติบโตมากับความยากจนอย่างสุดซึ้งตามที่เธอได้
สังเกตเห็นด้วยตนเองและจากประสบการณ์การเดินทาง
ทั่วประเทศรวมไปถึงการสัมภาษณ์ด้วย (Allott
1993,30-36)

Ju ได้รับการฝึกฝนและมีคุณสมบัติที่จะเป็น
หมอ พวามันกลับเป็นความต้องการของแม่เธอที่
ขอร้องให้เธอทำเท่านั้น (ตามที่เราได้กล่าวไว้)
เรื่องเล่าเรื่องแรกของเธอได้รับการตีพิมพ์ในปี
ค.ศ. 1981 ซึ่งส่งผลทำให้เธอเลิกอาชีพหมอและได้
รับคำวิจารณ์ในแง่ลบบ้างบางส่วนจากผลงาน
นิยายขนาดสั้นชิ้นแรกของเธอที่ชื่อ Ahmat-taya
(Remembrance, 1987) ซึ่งเธอได้เขียนเรื่องราวไว้
อย่างตรงไปตรงมาเกี่ยวกับคู่หนุ่มสาวที่อยู่ด้วยกัน
ทั้งที่ยังไม่ได้แต่งงาน เรื่องเล่าของเธอมีแนวทางใน
การเขียนและเนื้อหาที่แตกต่างอย่างชัดเจนไปจาก
ผลงานของ Nu Nu Yiy (Inwa) ซึ่งให้ความสนใจใน
ความรู้สึกอันละเอียดอ่อนของคน สภาพจิตใจและ
ความฝัน โดยมักจะมีสาระสำคัญเกี่ยวกับแนวคิด
สตรีนิยมปรากฏอยู่บ่อยครั้ง Ju ได้รับคำยกย่อง
จากผู้อ่านอย่างกว้างขวาง ในการให้สัมภาษณ์ใน
ปี ค.ศ.2003 เธอได้ชี้ให้เห็นว่า คณะกรรมการกลั่น
กรองสื่อรู้สึกเกรงกลัวในพลังอำนาจและผลกระทบ
จากเรื่องสั้นมากกว่านิยาย ทั้ง Ju และ Nu Nu Yiy
(Inwa) ต่างมีผลงานเรื่องสั้นจำนวนไม่น้อยที่ถูก
ระงับการตีพิมพ์

งานวรรณกรรมของ Mya Than Tint

หนึ่งในนักเขียนร่วมสมัยที่ผลิตผลงานออกมา
มากที่สุดของประเทศไทยก็คือ Mya Than Tint (1928-98)
ผู้ซึ่งเป็นอดีตผู้นำปฏิวัติคอมมิวนิสต์ เขาได้เริ่ม
เขียนงานให้กับนิตยสาร Ta-ya ในปี ค.ศ.1949
และใช้เวลาทั้งสิ้น 11 ปี ในเรือนจำ เขาได้สร้างสรรค์
หนังสือชุดคำพรรณนาที่ตึงใจผู้อ่านจากการสัมภาษณ์
เหล่าบุคคลธรรมดาทั่วไป งานเขียนชุดนี้ปรากฏใน
นิตยสาร Kalya ในระหว่างปี ค.ศ.1987 และ 1991
จากนั้นก็ถูกรวบรวมไว้ในหนังสืออีก 2 เล่มในปี
ค.ศ.1993 เรื่องเล่าหนึ่งในนั้นชื่อ “Miss Paleface”
แสดงให้เห็นถึงความแข็งแกร่งของผู้หญิงชาวพม่า

ลองคิดถึง Saya พ่อของฉันเดินจากไปใน
ขณะที่แม่กำลังทรมานเพราะภาวะซึมเศร้ารุนแรง
ฉันมีน้องสาว 4 คน ถ้าฉันไม่รับผิดชอบต่อครอบครัว
ตัวเองแล้วใครจะทำละ

นั่นคือตอนที่ฉันตัดสินใจกลับไปทำโรงเลื่อย
อีกครั้ง ฉันติดต่อกับคนงานและพวกผู้ควบคุม
เครื่องจักร พวกเขาเคยดูถูกที่ฉันเป็นผู้หญิง บางคน
ถึงขั้นหยอกล้อและลามปาม ฉันทนการกระทำ
แบบนี้ไม่ได้และรู้สึกอารมณ์เสียทันที ถ้ามีใครคิด
จะลองของมาล้าเส้นก็จะโดนฉันตบเองง่ายๆ

ดูสิว่าตอนนี้ฉันเป็นอยู่อย่างไร Saya โรงเลื่อยนี้
อยู่ไกลจากเมืองราว 3 ไมล์ ฉันต้องไปๆ มาๆ ด้วย
รถจักรยาน กินข้าวผัดเป็นมื้อเช้าตอนตีห้าครึ่ง
แล้วก็ปั่นจักรยานมาที่นี่เปิดประตูให้คนงานเข้ามา
ทำงาน ฉันต้องคอยคุมพวกเขา เช่น คอยบอกเขา
ว่าชุดแบบไหนใช้กับงานอะไร หรือต้องตัดไม้กระดาน
ให้ได้ขนาดเท่าไร จากนั้นฉันก็จะวัดขนาดไม้และ
คำนวณน้ำหนัก พวกเราได้พักสั้นๆ เพื่อกินข้าว
เที่ยงแล้วกลับไปทำงานต่อจนถึงสี่โมงครึ่ง ฉันปั่น
จักรยานกลับบ้าน นั่นคือสิ่งที่ฉันทำทุกวัน ทุกฤดูกาล
ขี่จักรยานไปทำงานและกลับบ้าน

ฉันไปเรียนวิธีการทำโรงเลื่อยมาจากไหนนะหรือ
ประสบการณ์ไง Saya แค่นั้นละ

(Mya Than Tint 1996, แปลโดย Ohnmar Khin)

หลังจากที่ออกจากคุก Mya Than Tint เริ่มหันมา
แปลงานต่างๆ แทนที่จะเขียนเรื่องแต่ง เขากล่าวว่า
“ภายในปี 1972 คณะกรรมการกลั่นกรองสื่อคงจะ
มีอยู่เป็นที่เรียบร้อยแล้ว และเราคงจะไม่สามารถ
สร้างสรรค์งานได้อย่างอิสระต่อไป บางครั้งหนังสือ
อาจจะถูกระงับ บางครั้งงานเขียนอาจได้รับการ
ตีพิมพ์โดยกองเซ็นเซอร์เสียเอง น่าแปลกใจที่แม้แต่
งานแปลของมันก็ถูกระงับเช่นกัน” เขาได้กล่าวถึง
เรื่องเล่าที่เกี่ยวกับชีวิตชายหญิงชาวพม่าไว้ดังนี้

การให้สัมภาษณ์ของผมมีเป้าหมายเพื่อให้
ชาวพม่าได้รู้เกี่ยวกับชีวิตร่วมสมัยของประเทศของเรา
ชีวิตซึ่งเป็นของทุกคนในทุกชนชั้น ประเทศของเรา
เป็นสิ่งคมปิด เราไม่มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน
เพียงพอ เราที่ย่างกุ้งไม่รู้ว่ามีคนทุกขทรมานเพียง
ในชนบท ไม่รู้ว่าพวกเขาต้องทำงานหนักเพียงใด
นี่เป็นเพราะเราต้องพึ่งพาสื่อของรัฐซึ่งไม่ได้พูดถึง
เรื่องดังกล่าวแม้แต่นิดเดียว และผู้คนในประเทศนี้
ก็ไม่ว่าวิถีชีวิตในย่างกุ้งหรือในเขตเมืองต่างๆ
ตัวอย่างเช่น พวกเขาไม่ทราบว่าการคาราโอเกะ
ทำงานอย่างไร เป็นต้น ผมไม่ได้เขียนให้คน
ภายนอกอ่าน แต่ผมเขียนให้ชาวพม่า ผมคิดว่าผู้อ่าน
โดยเฉพาะอย่างยิ่งเหล่านักอ่านรุ่นเยาว์คงจะคิดเห็น
เหมือนกัน

(Mya Than Tint ,1996 p.11และ 12)

คำกล่าวนี้ให้คุณประโยชน์ต่อการอธิบาย
ความสำคัญและความสัมพันธ์ที่ยังคงมีอยู่อย่าง
ต่อเนื่องของเรื่องสั้นแนวสมจริงในประเทศพม่าใน
ช่วงต้นของศตวรรษที่ 20 ในขอบเขตที่กองเซ็นเซอร์
จะอนุญาตได้ คำกล่าวของ Mya Than Tint นี้
ทำหน้าที่เป็นดังสื่อหนังสือพิมพ์และโทรทัศน์ที่
เป็นที่นิยมของชาวตะวันตก

งานเขียนแบบฉบับ งานเขียนเชิงเสียดสี และงานเขียนแบบ New-Style หรือ งานเขียนยุคหลังสมัยใหม่

ในระหว่างทศวรรษ 1990 ความนิยมในเรื่องสั้น
ก็ยังคงไว้วางใจที่จะจบลง เคียงคู่มากับการเขียน
บรรยายชีวิตร่วมสมัยแนวสมจริง ยังคงมีแนว
การเขียนอีก 2 ประเภทที่ควรได้รับการพูดถึง นั่นก็คือ
งานเขียนแนวเสียดสีที่น่าขบขัน และงานเขียนแนว
New-Style หรือ “สมัยใหม่” (hna-thit หรือ mau-dan)
ซึ่งมีประเด็นเชิงปริศนาให้ครุ่นคิดอยู่บ่อยๆ เป็นที่

น่าสนใจว่าแนวเขียนประเภทที่สองนี้มักจะถูกระงับ เพราะกองเซ็นเซอร์ไม่สามารถเข้าใจความหมายที่งานเขียนต้องการจะสื่อได้ จึงกลัวที่จะปล่อยให้ งานเขียนประเภทได้เผยแพร่ออกไป

มีนักเขียนเรื่องสั้นแนวขบขันและเสียดสีที่ได้รับ ความนิยมนับเป็นอย่างมากอยู่ 2 ท่าน ซึ่งเป็นที่ เป็นรู้จักในทศวรรษ 1980 และทศวรรษ 1990 นักเขียน 2 ท่านนี้คือ Win Pe และ Ne Win Myint ซึ่งมาจากมณฑลพะโล่ทั้งคู่ กระทั่งถึงปี ค.ศ.1995 เมื่อ Win Pe ออกจากพม่าเพื่อไปอาศัยยังประเทศ สหรัฐอเมริกา เขาได้แบ่งเวลาในการสร้างภาพยนตร์ วาดรูปและเขียนหนังสือ อาชีพที่หลากหลายของ เขาทำให้เขามีประสบการณ์ ซึ่งประสบการณ์เหล่านี้ ได้มอบพลังและความสมจริงให้แก่ผลงานเรื่องสั้น ของเขา ในขณะเดียวกันสายตาศิลปินของเขา ก็ทำให้ เขาสามารถบรรยายภาพได้อย่างชัดเจนด้วยตัวอักษร เพียงไม่กี่บรรทัด งานเขียนขนาดสั้นและเรื่องเล่า ขำขันของเขามากมายซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับชีวิต ของผู้ชายชาวพม่านั้น อุดมไปด้วยบทสนทนาและ สถานการณ์ชวนหัวต่างๆ เรื่องราวมักจะเกิดขึ้นที่ ร้านน้ำชา ซึ่งเป็นสถานที่หลักที่ชาวพม่าใช้พูดคุยกัน ในเรื่องการเมือง งานเขียนประเภทนี้มีวิธีการดำเนิน เรื่องเร็วและมักจะดำเนินไปด้วยความขบขันก่อน แต่ก็สามารถเปลี่ยนอารมณ์ได้โดยทันที ในตอนจบ ของเรื่อง ผู้อ่านอาจตั้งข้อสงสัยว่ามีความหมายที่ ลึกกว่าซ่อนอยู่ในเหตุการณ์ที่บรรยายหรือไม่ เรื่องสั้น ที่มีชื่อว่า “Clean, Clean water” เป็นตัวอย่างที่ดี ในกรณีดังกล่าว ตัวเอกในเรื่องที่มีชื่อว่า Ba Gyi Kyaw ซึ่งหลงใหลในเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์สมัยใหม่ เขาสอนให้ครอบครัวขนาดใหญ่ของเขาดูแลส้วม ให้ดีกว่าเดิม “ในความคิดของเขา ส้วมเป็นดังโลก มนุษย์ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในชีวิต ครั้งแล้วครั้งเล่า เขายังคงพร่ำบอกว่า สุขภาพ ความร่ำรวย สติปัญญา และความสมดุลทางจิตใจของคนเรา ต่างก็ต้อง

พึ่งพาส้วมมากกว่าสิ่งอื่นใด” (Yamada 2002, 13) Ba Gyi Kyaw ได้กลายเป็นผู้เชี่ยวชาญในทุกๆ เรื่อง และตัดสินใจว่าครอบครัวเขาจะต้องติดตั้ง “ส้วม ทดลองชิ้นใหม่” ที่สามารถกรองน้ำไว้ดื่มได้ เมื่อ ติดตั้งเสร็จ เขาได้เชิญศาสตราจารย์ทางด้านชีวเคมี มาทดสอบคุณภาพน้ำกรองต่อหน้าครอบครัวซึ่ง คัดค้านความคิดของเขา น้ำนั้นผ่านการทดสอบ แต่เรายังคงสงสัยต่อไปว่าเมื่อถึงตอนจบ Ba Gyi Kyaw จะดื่มน้ำนั้นได้จริงหรือไม่

ในผลงานหนังสือรวมเรื่องเล่าชุดที่สองของ Win Pe (1992) ยังคงมีอารมณ์ขันปรากฏอยู่แม้ว่า จะมีลักษณะเหน็บแนมมากขึ้นก็ตาม ในขณะที่ เรื่องราวที่เกี่ยวกับความรุนแรงหรือความตายที่เกิด จากสาเหตุอื่นซึ่งไม่ได้เหตุตามธรรมชาติกลับ ปรากฏบ่อยมากขึ้น Aung Thin ได้แสดงความเห็น ไว้ว่า “จากเรื่องเล่าของ Win Pe ที่เรียบง่ายแต่ลึก ซึ้งและมักจะเป็นแนวขบขันนำไปสู่ภาพลักษณ์ อันทรงพลังของความโลภ ความโกรธเกรี้ยว และ ความเขลาของชีวิตมนุษย์”

Ne Win Myint ซึ่งอายุน้อยกว่า Win Pe เริ่ม งานเขียนในปี ค.ศ.1972 และภายในช่วงทศวรรษ 1990 เขาก็ได้รับความชื่นชอบและความเคารพ เป็นอย่างสูงจากมหาชนนักอ่าน โดยเขาได้เขียน บทความกว่าร้อยเรื่องและมิกานเขียนเรื่องสั้น มากกว่า 150 เรื่อง ในนิตยสารรายเดือนจำนวนมาก ของพม่า เรื่องเล่าของเขามากมายบรรยายถึงหมู่บ้าน ที่แห้งผากและปกคลุมไปด้วยฝุ่นซึ่งอยู่ในเขตแห้งแล้ง อันเป็นแคว้นสำคัญของพม่าตอนเหนือ ทั้งนี้ก็มี เรื่องเล่าบางส่วนเช่นกันที่บรรยายภาพได้ชัดเจนถึง เมืองย่างกุ้งซึ่งเป็นพื้นที่ที่เขาเคยทำงานเป็นพนักงาน ราชการมาก่อน ผลงานในช่วงแรกของเขาซึ่งมักจะเป็นแนวสมจริงมากๆ ชวนให้นึกถึงความหลัง สร้าง ประทับใจและให้เกิดความรู้สึกเศร้า ในขณะที่ผลงาน ในแนวสนุกสนานมีปรากฏให้เห็นในภายหลัง ซึ่ง

บางครั้งก็มีลักษณะเสียดสี และบางทีก็มาในลักษณะ
เย้ยหยัน ล้อเลียนผู้มีอำนาจอย่างขบขัน หากเขา
ต้องการให้เรื่องเล่ามีลักษณะเป็นแนววิจารณ์
สถานการณ์การเมืองในปัจจุบัน เขามักจะเลี่ยงปัญหา
จากกองเซ็นเซอร์ได้อย่างมีทักษะโดยการบรรยาย
เป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นในอดีต เขาใช้วิธีนี้ในงานเขียน
ที่มีชื่อว่า “Thadun” ซึ่งกล่าวถึงการทุจริตทางการเมือง
เรื่องดังกล่าวเขียนขึ้นในปี ค.ศ.1993 โดยเขาได้
เกริ่นในตอนเริ่มเรื่องไว้ว่า “เรื่องนี้เกี่ยวกับเหตุการณ์
เล็กๆ ในสมัยที่ปกครองกันด้วยพวกหัวหน้าหมู่บ้าน
ฉันจำเป็นต้องระบุให้ชัดเจนด้วยเพราะกลัวว่าจะมี
ใครที่คิดว่ามันเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นเมื่อไม่นานมานี้ เรื่องนี้
ไม่ได้มีอะไรที่ผิดแผกไปจากวัฒนธรรมดาสามัญ
เป็นแค่เรื่องราวของคนห้าคนที่มาเล่นละครเล็กๆ
องค์เดียวก็เท่านั้น” (Yamada 2002,4-5) ทั้งนี้
“ละครเล็กองค์เดียว” และการล่มสลายของกอง
ละครที่ตามมาอาจตีความได้ถึงแนวโน้มที่เป็น
อันตรายของเหล่าผู้นำที่เห็นแก่ตัว

เรื่องเล่าของเขาในปี ค.ศ.1990 ที่มีชื่อว่า “The
Advertising Wagon” ได้ให้คำบรรยายที่มีรายละเอียด
เต็มไปด้วยความรักต่อโรงหนังเร่เก่าๆ ของหมู่บ้าน
ที่ถูกแทนที่ด้วยร้านวิดีโอ อย่างไรก็ตาม เรื่องนี้อาจ
ตีความได้ว่าเป็นการแสดงความเห็นเกี่ยวกับ
ความล้มเหลวของรัฐบาลทหารที่ปกครองสืบต่อกัน
มาเพื่อให้ประเทศมีความทันสมัย ซึ่งในสายตา
ของผู้คนมากมายนั้น การปกครองระบบสังคมนิยม
ในสมัยก่อนปี ค.ศ.1988 กับสภาพฟื้นฟูกฎหมายและ
ระเบียบแห่งรัฐ (SLORC) แทบจะไม่มีต่างกันเลย
การที่ตัวเอกในเรื่องเดินทางไปยังหมู่บ้านที่พ่อเขา
เคยไปและกล่าวอ้างด้วยถ้อยคำที่เกินจริงสะท้อน
ให้เห็นถึงการกระทำที่เหมือนกับตอนที่ SLORC
ไต่สวนถึงความ (ไม่) สำเร็จของตัวเอง

ชื่อเรื่องของงานเขียนชิ้นหลังๆ ที่ถูกรวบรวมอยู่ใน
กลุ่มเรื่องสั้นที่เป็นที่นิยมที่สุดของ Ne Win Myint

แสดงให้เห็นถึงแนวการเขียนเชิงล้อเลียนที่เต็มไปด้วย
อารมณ์ขันของเขา ตัวอย่างเช่น “Nescafe”
“Video” “Plutonium” “Remote Control” และ
“Body Lingo” (2000) เขาเล่าเรื่องเกี่ยวกับผลกระทบ
จากเทคโนโลยีใหม่ที่มีต่อคนงานธรรมชาติคนหนึ่ง
ผู้ซึ่งไม่มีความเข้าใจในสิ่งนี้เลย เรื่องของความสับสน
ที่เกิดขึ้นในใจของเจ้าหน้าที่หน้าเซตชนบทที่มีเจตนาติด
หนึ่ภายหลังจากที่ได้อ่านนิตยสารเก่าเกี่ยวกับ
การกระจายของอาวุธนิวเคลียร์ที่ไม่สามารถ
ควบคุมได้ รวมไปถึงเรื่องราวของผลกระทบอัน
รุนแรงของการลงต้มเนสกาแฟของชาวบ้านคนหนึ่ง
ผู้ซึ่งคุ้นเคยกับการต้มแต่กาแฟที่ปลูกในท้องถิ่น
เท่านั้น ดูเหมือนว่า “Nescafe” (1999) จะเป็น
เรื่องเล่าที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากเรื่องหนึ่ง
และมีผู้อ่านถามถึงอยู่บ่อยๆ ซึ่งอาจเป็นเพราะ
ตอนจบที่พิสดารมากจนกระทั่งทำให้ผู้คนตีความจน
แทบจะไม่เหมือนกัน ในภาษาพม่า นั้น เนสกาแฟ
ออกเสียงคล้ายคำว่า “Nat Coffee” ซึ่งแปลว่า
เครื่องดื่มของ nat (เหล่าเทพ) ซึ่งรสชาติของมัน
ทำให้ชาวบ้านผู้ยากจนคนหนึ่งรู้สึกเช่นนั้นจริงๆ
เขาหันหลังให้กับกาแฟแบบเก่าในโรงน้ำชาแถวบ้าน
และเริ่มอ่อนแอเพราะความต้องการเนสกาแฟ ภรรยา
ของเขาพยายามควานหาส่วนที่เหลือในขวดโหลให้
เขาจนสำเร็จ แต่เมื่อถึงตอนนั้นเขากลับอ่อนแอลงอีก
เขาจับขวดโหลแน่นและถือไว้ใกล้จมูก แล้วเขาก็
เสียชีวิต 20 ปีต่อมา มีชาวนามาไถดินในที่ของเขา
และขุดพบเขนที่ยังคงกำโหลเนสกาแฟไว้อย่าง
แน่นทว่าในยุคนี้ทั้งเนสกาแฟและเครื่องดื่มอื่นๆ อีก
มากมายกลับหาได้ง่ายในร้านกาแฟในหมู่บ้าน

เรื่องเล่าของ Ne Win Myint เป็นที่สนใจในหมู่นัก
อ่านที่มีความรอบรู้ทางด้านการเมือง รวมไปถึง
พวกที่ชอบเรื่องเล่าสนุกสนาน พวกที่ชอบอ่านเรื่อง
ราวของเขาแล้วหวนระลึกถึงวันเก่าๆ และพวกที่ชื่นชอบ
แนวทางการเขียนที่เรียบง่ายแต่ได้ผลและ

ความสามารถในการใช้ภาษาของเขา เรื่องเล่าของ Ne Win Myint จะได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก ในหมู่ผู้ที่คิดว่าต้องมีความหมายที่ลึกซึ้งกว่าซ่อนอยู่ในสถานการณ์ซับซ้อนต่างๆ ที่เขาบรรยายไว้ หนึ่งในผลงานหนังสือชุดของเขาชื่อว่า Bazin Yin-gweh (The Cicada and Other Stories, 1995) ซึ่งในภาษาพม่าคำว่าจักจั่นมาจากการผสมคำระหว่างคำว่า “แมลงปอ” และ “อาหารอกหัก” ซึ่งแปลตรงตัวได้ว่า แมลงสวยงามที่เสี่ยงร้องตลอดเวลา ประหนึ่งว่าหัวใจจะแตกสลาย ผู้ที่เขียนคำนำในหนังสือชุดของเขาสงสัยในที่มีของการเลือกชื่อดังกล่าวและทั้งทำให้ผู้อ่านพิจารณาด้วยตนเอง ผู้เขียนอาจต้องการสื่อความว่าเขาจะสร้างสรรค์งานเขียนและบอกเล่าเรื่องราวว่าชนที่เกิดขึ้นในประเทศนี้ไปเรื่อยๆ จนกว่าหัวใจเขาจะสลายและหมดกำลังใจก็เป็นได้

ผลงานหนังสือชุดในปี ค.ศ.2000 ของ Ne Win Myint มีบทเกริ่นนำสั้นๆ เขียนโดยเพื่อนนักเขียนของเขา บรรณาธิการได้สารภาพว่า เขาวางแผนที่จะอ่านเรื่องเล่าสักสองเรื่องแล้วเขียนบทนำ แต่หลังจากที่ได้อ่านเรื่องแรก เขากลับวางหนังสือไม่ลง คำที่ใช้บรรยายลักษณะงานของ Ne Win Myint ในเวลานั้น เช่น เหมือนชีวิตจริง แนวสมัยใหม่ แนวหลังสมัยใหม่ เชิงสัญลักษณ์ และ มหัศจรรย์ ไม่ได้ปรากฏขึ้นในใจของเขาเลยขณะที่ได้อ่าน โดยแท้จริงแล้ว ความสามารถในการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวก่อกำเนิดขึ้นของ Ne Win Myint มีความหมายว่า ในบรรดาเรื่องเล่ากว่า 150 เรื่องของเขา มีผลงานมากมายที่สามารถจัดอยู่ในหมวดใดหมวดหนึ่งของกลุ่มคำดังกล่าวนี้ได้ นี่จึงเป็นสาเหตุที่งานเขียนของเขาทำให้ผู้อ่านรู้สึกสนุกและได้มีโอกาสคิดใคร่ครวญ

นักเขียนท่านอื่นๆ ได้พัฒนารูปแบบงานเขียนเชิงทดลองที่หลากหลายในกระแสทางวรรณคดีที่

อาจจะเล็กแต่มีความสำคัญยิ่งซึ่งยังคงเป็นที่ถกเถียงกันในหมู่ผู้มีความรู้ในพม่า ที่มาของการใช้คำว่า New Style (Han-thit) นั้นมาจากชื่อของนิตยสารวรรณกรรมเชิงทดลองเล่มหนึ่งซึ่งตีพิมพ์ตั้งแต่ช่วงปลายทศวรรษ 1980 ซึ่งมักจะมีกลุ่มนักเขียนรุ่นเยาว์จากยุคหลังปี ค.ศ.1988 มาร่วมงานอยู่บ่อยๆ และนิตยสารดังกล่าวก็ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในหมู่นักเรียนมัธยมปลายและนักศึกษามหาวิทยาลัยที่อาศัยอยู่ในเขตเมือง Jennifer Leehey ได้อธิบายไว้ว่า งานเขียนแนว New Style นั้น“เป็นตัวบ่งชี้สภาพที่กำลังเป็นอยู่ของความเชื่อที่เคยมีในพม่าในทุกวันนี้” (2005,176) เธอได้วิเคราะห์พัฒนาการของงานเขียนแนวนี้ว่าเป็นทั้งการก่อให้เกิดผลในแง่ลบต่อวรรณคดีแนวสมจริงซึ่งเป็นที่ยอมรับในพม่าในช่วงทศวรรษ 1960 และทศวรรษ 1970 และเป็นการตอบโต้ระบบการควบคุมของสภาฟื้นฟูกฎหมายและระเบียบแห่งรัฐ (SLORC) และสภาสันติภาพและการพัฒนาแห่งรัฐ (SPDC) และระบบเซ็นเซอร์ด้วยเช่นกัน แม้ว่าจะงานเขียนแนว New Style มักจะถูกกล่าวถึงในฐานะที่เป็นการแสดงออกทางวรรณกรรมในลักษณะ “ศิลปะเพื่อศิลปะ” อยู่บ่อยๆ แต่เราก็สามารถตีความอีกมุมหนึ่งได้ด้วยการว่าแนวทางดังกล่าวเป็นการตอบโต้เชิงสัญลักษณ์ต่อแนวทางบีบบังคับของรัฐบาลในสื่อสาธารณะที่น่าเสียดาย “ความเป็นจริง” ตลอดจนซึ่งตรงกันข้ามกับความเชื่อที่เคยมี

ด้วยเพราะได้รับอิทธิพลมาจากแนวคิดหลังสมัยใหม่ของชาวตะวันตก งานเขียนแนว New Style หรือ แนวสมัยใหม่ (mau-dan) มักจะให้ความสำคัญกับ “รูปแบบมากกว่าเนื้อหา” โดยมีพื้นฐานแนวคิดแบบอัตวิสัยนิยม ซึ่งเป็นรูปแบบทางวรรณกรรมที่มักจะเป็นกระแสแห่งการตระหนักรู้ถึงประสบการณ์ภายใน โดยมักจะถ่ายทอดในเชิงสัญลักษณ์ออกมาเป็นจินตภาพที่เกินจริง ยากจะเข้าใจ หรือน่าอัศจรรย์ใจ

ดังเช่นผลงานของ Zaw Zaw Aung ที่มีชื่อว่า
“Nameless Prose No.12”

รดน้ำและทำความสะอาดสนามหญ้า ฉันรับ
หน้าที่ไว้ไม่ได้ ฉันจึงให้ Miss Rose เพื่อนสนิทของ
ฉันทำ เธอจะเป็นคนจัดการ ถ้าเกิดอะไรผิดพลาด
จงมองไปที่วันพรุ่งนี้ ปัจจุบันจะอยู่ที่นั่น เหนือ
ทะเลสาบ แสงจันทร์ได้สร้างปราสาทแห่งเสียง
หัวเราะ อย่าปล่อยให้คนชั่วร้ายเข้ามา

(Leehey 2005, 194-95)

ภาพหลากหลายในบริบทที่เปลี่ยนไปของ
ความหมายที่ไม่แน่นอน ทำให้เหล่าผู้อ่านชาวพม่า
มองว่าแนวการเขียนประเภทนี้เป็นหลักฐานของ
ความเสื่อมลงในชีวิตที่ทรงปัญญาร่วมสมัยที่รับ
แนวคิดหลังสมัยใหม่ของชาวตะวันตกมาใช้อย่าง
ผิวเผินและตามใจตัวเอง ในขณะที่คนอีกกลุ่มกลับ
มองว่าแนวการเขียนแบบ New Style ดูน่าตื่นเต้น
และมีความสร้างสรรค์

พัฒนาการวรรณกรรมร่วมสมัย

เหล่านิตยสารวรรณกรรมรายเดือนในสมัย
ทศวรรษ 1980 ขึ้นไป เริ่มมีการเพิ่มบทสัมภาษณ์
ผู้เขียน บทอภิปรายแสดงทัศนคติเกี่ยวกับงานเขียน
และบางครั้งก็มีบทวิจารณ์ผลงานในช่วงเวลานั้น
ควบคู่ไปกับความนิยมในเรื่องสั้นที่มีอย่างต่อเนื่อง
ผลงานบทความชุดที่สร้างสรรค์โดย Aung Thin
ในปี ค.ศ. 1984-85 เกี่ยวกับเรื่องสั้นที่เขาชื่นชอบ
จะเป็นแรงผลักดันให้เกิดงานวิจารณ์อื่นๆ เพิ่มขึ้น
ในปี ค.ศ. 2000 ได้มีการตีพิมพ์คู่มือเกี่ยวกับนักเขียน
เรื่องสั้นร่วมสมัยจำนวน 10 ท่านซึ่งมีประโยชน์เป็น
อย่างมาก นอกจากนักเขียนที่กล่าวในหนังสือเล่ม
นั้นแล้ว ยังมีงานเขียนอื่นๆ ที่กล่าวถึง Win Si Thu,
Pe Myint, Thaik Htun, Thet Muang, Lun Kyin,

Thitsa Ni, Myint Than และ Mo Nyein E โดยมี
ผลงานเป็นที่นิยมที่สุดของนักเขียนแต่ละท่านเหล่านี้
รวมเข้าไว้ด้วย (Le Ko Tin 2000) ในบรรดานักเขียน
กลุ่มนี้ Win Si Thu และ Pe Myint เป็นผู้ที่ควรค่าแก่
การศึกษาเป็นพิเศษเช่นเดียวกับนักเขียนจาก
เมืองมณฑลพะโล่ที่มีชื่อว่า Nyi Pu Lay ผู้ซึ่งต้องจำคุก
เป็นเวลา 9 ปี (1990-99) เขามีความคิดที่ต่างไป
จาก Ludu U Hla พ่อของเขาผู้ซึ่งนำประสบการณ์
ขณะที่จำคุกในระหว่างทศวรรษ 1950 มาสร้างสรรค์
งานเขียนอย่างเสรี Nyi Pu Lay คิดว่าเรื่องเล่าที่สะท้อน
ชีวิตของเขาขณะจำคุกอย่างเปิดเผยไม่สมควรนำ
มาตีพิมพ์ เช่นเรื่อง “Country Boy” (2000) ซึ่งเล่า
เรื่องของเด็กหนุ่มในคุกที่ถูกนักโทษที่แก่กว่าลงไป
ข่มขืน ในฐานะที่ Nyi Pu Lay เคยเป็นนักโทษ ผลงาน
ของเขาจึงถูกกลั่นกรองเป็นพิเศษ และมีแนวโน้มที่
จะถูกระงับมากกว่า อย่างไรก็ตาม เขาก็สามารถตี
พิมพ์ผลงานได้ไม่น้อยภายหลังจากที่ได้รับการปล่อยตัว

คงเป็นไปได้ยากหากจะบรรยายให้เห็นภาพ
นักเขียนเรื่องสั้นผู้มีพรสวรรค์ของพม่าในปัจจุบันนี้
ได้ครบทุกคน พวกเขาเป็นเพียงแค่ส่วนหนึ่งของสิ่ง
ที่ตกทอดทางวรรณกรรมซึ่งพยายามสานต่อ
ความมั่งคั่งควบคู่ไปกับโคลงกลอนและนิยาย
แม้ว่าจะประสบกับปัญหาความไม่มั่นคงทางการเมือง
ความยากลำบากทางเศรษฐกิจ และอำนาจเบ็ดเสร็จ
ของกองเซ็นเซอร์ของรัฐบาลก็ตาม ด้วยความสนใจ
ในพัฒนาการของวรรณกรรมในพม่าที่มากขึ้นจาก
ทั้งนักวิชาการชาวพม่าและนักศึกษาในต่างประเทศ
ที่เรียนประวัติศาสตร์เชิงสังคมและวัฒนธรรม
จึงทำให้ในปัจจุบัน มีงานเขียนประเภทเรื่องแต่ง
ขนาดสั้นของพม่าจำนวนมากขึ้นที่ได้รับการตีพิมพ์
เป็นฉบับแปลเพื่อออกสู่สายตาของนักอ่านในระดับ
โลกต่อไป